

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ปรัชญาของการบริหารงานภาครัฐตามแผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ (พ.ศ. 2540 – พ.ศ. 2544) ประกอบด้วยหลักการพื้นฐาน ในการมุ่งปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตสำนึกในการบริการประชาชน ให้มีการแข่งขันในการบริการประชาชนและการเสริมสร้างการบริการที่มีประสิทธิภาพในระหว่างหน่วยงานของรัฐ ป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสวงหาผลประโยชน์จากการทำงานโดยมิชอบ กระจายอำนาจการปกครองสู่ส่วนท้องถิ่นในกิจการด้านบริการและการพัฒนา บูรณาการวัตถุประสงค์ แผนงาน และการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชาติ ยับยั้งการขยายตัวของหน่วยงานของรัฐที่ไม่เกิดประโยชน์ต่อประเทศโดยรวม ทำงานโดยยึดผลลัพธ์เป็นเป้าหมาย ใช้กฎระเบียบเป็นเครื่องมือ และจะลดกฎระเบียบ ให้เหลือเฉพาะที่จำเป็น ดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของรัฐบาล สร้างระบบการประเมินผลการทำงานแบบเปิด ส่งเสริมให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่เป็นพลังหลักในการปกป้องผลประโยชน์ของประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อที่จะสร้างระบบการบริหารและบริการของรัฐที่รวดเร็ว เสมอภาค เป็นธรรม และเป็นที่ยังพอใจแก่ประชาชนให้มากที่สุด ยกย่องคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีโอกาสและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น มีระเบียบวินัย และตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรม ส่งเสริมหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้มีความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับระหว่างประเทศ และเป็นผู้นำในภูมิภาคอาเซียน ทั้งในด้านการส่งเสริมสันติภาพ สิทธิมนุษยชน การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความร่วมมือกับประชาคมโลก

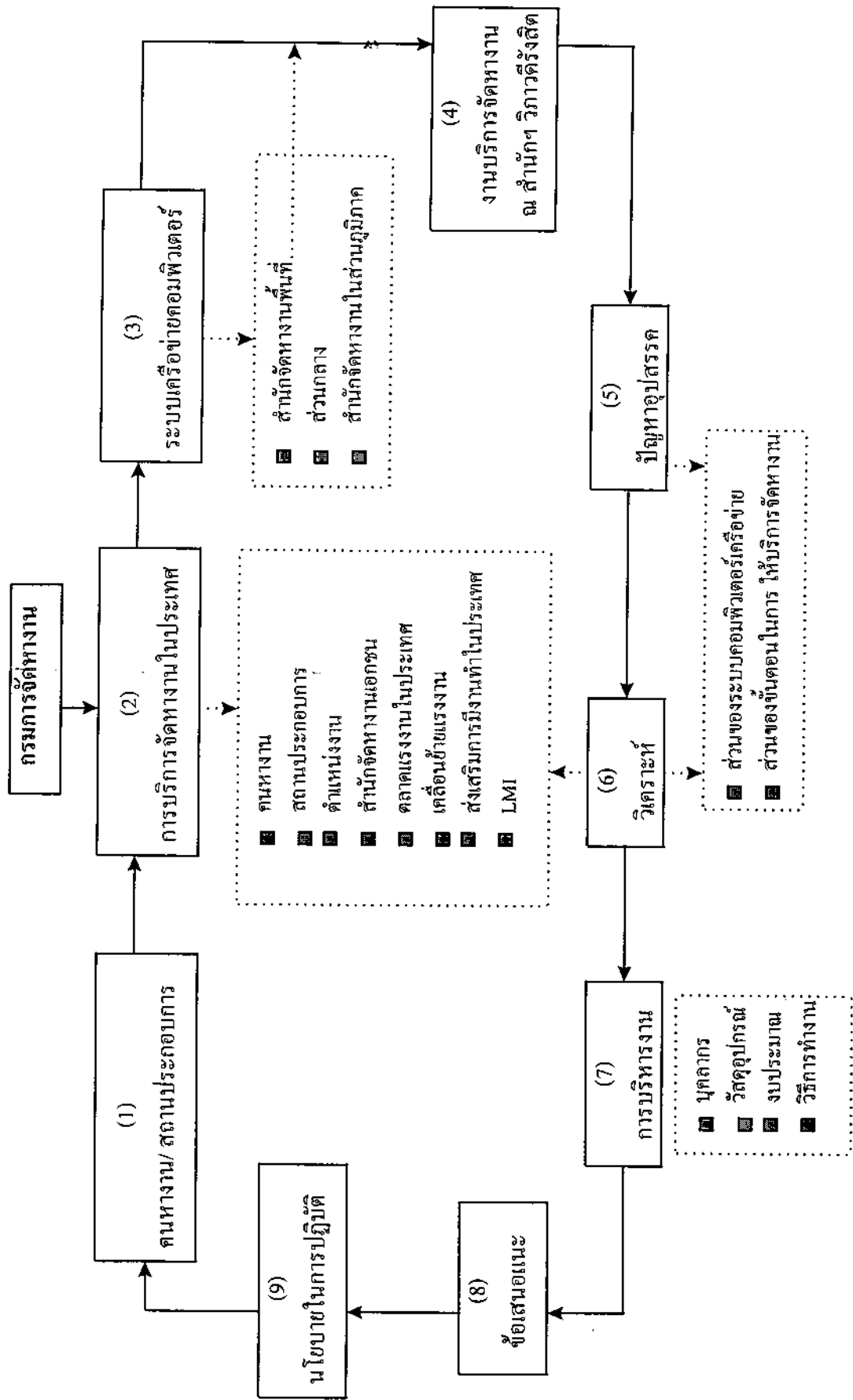
การให้บริการด้านจัดหางานและส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำถือเป็นภาระหน้าที่หลักประการหนึ่งของการบริหารนโยบายการจัดหางาน และเป็นภารกิจสำคัญของกรมการจัดหางานตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2537 คือ การจัดหางานและส่งเสริมให้ประชาชนในประเทศมีงานทำ นอกเหนือจากภารกิจอื่น ๆ และได้กำหนดเป้าหมายในการปรับปรุงการให้บริการจัดหางานในประเทศในเชิงรุก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและ

ประเทศไทย โดยมุ่งเน้นผู้หางานเป็นศูนย์กลางในการให้บริการ ซึ่งนอกจากจะสอดคล้องกับโครงการแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมแล้วยังสอดคล้องกับแผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ (พ.ศ. 2540 - 2544) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ปี 2542 - 2544 เป็นปีต่อเนื่องแห่งการส่งเสริมการบริการประชาชนของรัฐ ในส่วนของการบริหารงานภาครัฐ และการให้บริการประชาชนด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส สมองต่อประชาชนผู้ใช้บริการ ประชาชนผู้บริโภค และภาคเอกชนผู้ประกอบการ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ความเสมอภาค ประสิทธิภาพ บรรลุความพอใจ และเพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งวิธีการหนึ่งคือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติภารกิจ

ผู้ขอประเมินในฐานะที่ได้เคยมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านการจัดหางานทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และเคยมีส่วนร่วมในการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการจัดหางานแก่ประชาชนมาช่วงระยะเวลาหนึ่ง เห็นด้วยกับวิธีการดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันกรมการจัดหางานได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องในระดับหนึ่ง แต่ก็ยังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ทั้งในด้านการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านงบประมาณ ประกอบกับปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจในปัจจุบัน มีผลทำให้ปัญหาการว่างงานโดยรวมของประเทศที่ทวีความรุนแรงขึ้น ดังนั้นจึงทำให้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการจัดหางานโดยเฉพาะการจัดหางานในประเทศจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะบรรเทาปัญหาดังกล่าวได้ จึงเป็นเหตุจูงใจสำคัญที่ทำให้เกิดแนวคิดในการศึกษาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของกรมการจัดหางานที่ใช้ในการให้บริการจัดหางาน ณ สำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 วัฒนาธรรม เพื่อที่จะนำเสนอกรอบแนวคิดการบริหารงานด้านการจัดหางาน โดยใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นระบบที่สามารถอำนวยความสะดวกสนองต่อความต้องการของประชาชน และภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการขยายบริการด้านการจัดหางานอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น และเพื่อสนองต่อการต้องการของประชาชนผู้รับบริการและผู้ประกอบการได้อย่างรวดเร็ว มีคุณภาพ เกิดความเป็นธรรมเสมอภาค และประสิทธิภาพ บรรลุความพอใจและเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้ตามเป้าหมายตามปรัชญาของการบริหารงานภาครัฐ

1.2 กรอบแนวคิด

แผนภูมิแสดงขั้นตอนแนวคิดในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ตั้งกรอบแนวคิดไว้ตามแผนภูมิข้างต้น กล่าวคือ เริ่มมองภาพจากคนหางาน และสถานประกอบการ มาให้บริการจัดหางานในประเทศ ซึ่งมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศคือ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาใช้ในหน่วยงานต่าง ๆ แต่ในการศึกษาครั้งนี้เป็นกรณีศึกษาที่สำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 วิทยาดิจิทัล ซึ่งผู้ศึกษาได้พบกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์โดยนำปัญหาและอุปสรรคที่พบมาเป็นตุ๊กตา เพื่อหาแนวทางสำหรับการบริหารงานที่จะทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล แล้วนำเสนอเป็นข้อเสนอแนะ เพื่อนำสู่นโยบายในการปฏิบัติกับคนหางาน และสถานประกอบการที่มาให้บริการงานจัดหางานในประเทศของกรมการจัดหางานต่อไป (ขั้นตอนที่ 1 ถึงขั้นตอนที่ 9)

กรอบเส้นทึบแสดงขั้นตอนการศึกษาในแต่ละส่วนที่ผู้ศึกษาจะต้องพิจารณาตามลำดับ ส่วนกรอบเส้นประแสดงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับกรอบเส้นทึบนั้น ๆ โดยที่ความเชื่อมโยงระหว่างกันจะแสดงด้วยสัญลักษณ์ลูกศร

1.3 วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษา วิเคราะห์ การนำระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาใช้ในการงานด้านการจัดหางานภายในประเทศ
- เพื่อเสนอกรอบแนวคิดการบริหารงานด้านการจัดหางานอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น
- เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงานจัดหางาน

1.4 ขอบเขต

ศึกษาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ของกรมการจัดหางานในการให้บริการจัดหางานในประเทศ ที่สำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 วิทยาดิจิทัล

1.5 คำจำกัดความ

การบริการจัดหางาน (Employment Service) หมายถึง การบริการจัดหางานให้นายจ้างและบริการหางานแก่ผู้ประสงค์จะหางานทำ หรือต้องการเปลี่ยนงานใหม่ การบริการจัดหางานในประเทศแบ่งเป็น การบริการจัดหางานโดยรัฐ ซึ่งให้บริการแนะนำ แนะนำอาชีพ ตลอดจนทดสอบแนวคิดโดยไม่เสียค่าบริการ และการบริการจัดหางานโดยเอกชน ซึ่งอาจจะมีทั้งที่คิดและไม่คิดค่าบริการ แต่การดำเนินการจะต้องอยู่ในการกำกับดูแลของกรมการจัดหางานตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528

การจัดหางาน หมายถึง การดำเนินการใดๆ ในฐานะเป็นสื่อกลางที่อำนวยความสะดวก เพื่อให้ทั้งผู้ประสงค์จะทำงานยังชีพด้วยค่าจ้าง และนายจ้างที่ประสงค์จะได้ลูกจ้าง ได้บรรลุความต้องการสมประโยชน์ด้วยดีทั้งสองฝ่าย

การจ้างงาน (Employment) หมายถึง การจ้างบุคคลใดบุคคลหนึ่งทำงานให้โดยผู้ว่าจ้างให้ค่าตอบแทนแก่ผู้ถูกว่าจ้างสำหรับการทำงานนั้น

สำนักงานจัดหางาน (Employment agencies) หมายถึง องค์กรที่ดำเนินการโดยรัฐบาลหรือเอกชน จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการนำนายจ้างผู้ต้องการว่าจ้างให้มาพบกับผู้ที่กำลังหางานทำ สำนักงานจัดหางานของรัฐให้บริการจัดหางานโดยไม่เก็บค่าบริการแต่สำนักงานจัดหางานเอกชนสามารถเรียกเก็บค่าบริการจากนายจ้างหรือลูกจ้างได้ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

Matching หมายถึง การบรรจุงานให้แก่ผู้สมัครงานในตำแหน่งที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ (Put the right man on the right job) โดยจะต้องทำการสัมภาษณ์ คัดเลือก และทดสอบฝีมือผู้สมัครงานเสียก่อนจนกว่าจะแน่ใจว่าผู้สมัครงานนั้นเหมาะสมกับตำแหน่งที่จะได้รับการบรรจุเข้าทำงาน

คอมพิวเตอร์ หมายถึง เครื่องมือทันสมัยที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น เพื่อใช้ช่วยในการทำงานที่สลับซับซ้อนหรืองานที่มีปริมาณมาก ให้เสร็จด้วยความถูกต้องภายในระยะเวลาอันสั้น

ระบบคอมพิวเตอร์เครือข่าย หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์หลาย ๆ เครื่องหรือเครื่องปลายทาง (Terminal) นำมาทำงานร่วมกัน โดยใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องร่วมกัน เช่น สื่อนำข้อมูลเข้า เครื่องพิมพ์โมเด็ม โดยจะมีคอมพิวเตอร์ตัวหลักเป็นศูนย์กลางที่จะรับข้อมูลจากเครื่องปลายทางตัวอื่น ๆ

เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บประมวลผล และเผยแพร่สารสนเทศซึ่งรวมแล้วก็คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมหรือ Computer Add Communication หรือที่นิยมเรียกกันว่า C&C

1.6 วิธีการศึกษา

- รวบรวมข้อมูลจากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ
- เก็บข้อมูลโดยการสังเกต และการสัมภาษณ์ จากทั้งหน่วยงานในส่วนกลางและสำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 ภูมิภาคีรังสิต ซึ่งเป็นหน่วยงานของกรมการจัดหางาน ถึงเรื่องระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และการดำเนินงานจัดหางานรวมทั้งปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น
- วิเคราะห์ผลการศึกษาจากข้อมูลในเอกสารและจากการเก็บข้อมูลในภาคสนาม โดยเปรียบเทียบในลักษณะแผนกับผล และก่อนใช้ระบบเครือข่ายฯ กับหลังใช้ระบบเครือข่ายฯ แล้ววิเคราะห์ เชื่อมโยงจากระบบย่อยถึงระบบใหญ่ของบริการจัดหางานในประเทศ
- สรุปผลการวิเคราะห์ และเสนอกรอบแนวคิดการบริหารงานด้านการจัดหางาน พร้อมทั้งเสนอแนะเพื่อนำไปใช้หรือปรับใช้เป็นนโยบายในการปฏิบัติต่อไป

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถมองเห็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการจัดหางานโดยใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมขึ้น

2. สามารถนำไปกำหนดเป็นนโยบายในการปฏิบัติงานของกรมการจัดหางาน ซึ่งเป็น การสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการนำเทคโนโลยี มาใช้เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการปฏิบัติภารกิจ และให้บริการประชาชน

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีภารกิจในการปฏิบัติงานในภารกิจเดียวกัน สามารถนำไปศึกษาใช้เป็นรูปแบบหรือแนวทางในการดำเนินงานได้

4. สามารถให้บริการแก่ประชาชนผู้รับบริการและภาคเอกชนผู้ประกอบการได้ อย่างรวดเร็ว มีคุณภาพ เกิดความเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

แนวคิดและข้อเท็จจริง

2.1 แนวคิด

2.1.1 แนวคิดการบริหารงานด้านการจัดหางาน

การบริหารงานจัดหางาน มีรากฐานสำคัญมาจากปัญหาการว่างงานที่เป็นผลพวงจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยเสนอให้ประเทศสมาชิกที่ให้สัตยาบันในอนุสัญญาฉบับที่ 88 และอนุสัญญาฉบับที่ 122 จัดตั้งสำนักงานจัดหางานขึ้น และประเทศไทยเป็นหนึ่งในที่ให้สัตยาบันในอนุสัญญาดังกล่าวด้วย ดังนั้นในปี 2475 รัฐบาลจึงได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการจัดหางานขึ้น 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติสำนักงานจัดหางาน พ.ศ. 2475 และพระราชบัญญัติสำนักงานจัดหางานประจำท้องถิ่น พ.ศ. 2476 และได้จัดตั้งแผนกจัดหางานขึ้นในกองทะเบียน กรมมหาดไทย เมื่อพ.ศ. 2476 นับเป็นหน่วยงานบริหารแรงงานหน่วยแรกของไทย ต่อมาแผนกจัดหางานได้รับการพัฒนาหลายครั้งจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2508 จึงได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นกรมแรงงาน สังกัดกระทรวงมหาดไทย และกองการจัดหางานเป็นกองหนึ่งในกรมแรงงาน ทำหน้าที่บริการจัดหางานให้แก่บุคคลที่ต้องการทำงาน จัดหาคนงานให้แก่บุคคลที่ต้องการคนงานโดยไม่คิดค่าบริการแต่อย่างใด นอกจากนี้ ยังสนับสนุนประสานงานฝึกอาชีพ และพัฒนากำลังคนมาโดยตลอด ต่อมาในปี 2535 การบริหารงานจัดหางานในความรับผิดชอบของกองการจัดหางาน กระทรวงมหาดไทย ได้โอนไปสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงมหาดไทย ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 5) เป็นต้นมา

กรมการจัดหางาน ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2536 และพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของกระทรวงมหาดไทยไปเป็นของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2536 ประกาศในพระราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2536 เป็นต้นมาจนปัจจุบัน โดยมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติ คือเป็นหน่วยงานกลางในการจัดหางานให้แก่ประชาชนในวัยทำงาน ทั้งการทำงานภายในประเทศ และการทำงานในต่างประเทศ ทำ

การควบคุมติดตามและตรวจสอบการดำเนินการจัดหางาน การจัดส่งแรงงานไปต่างประเทศของบริษัทจัดหางานเอกชน บริหารเงินกองทุนช่วยเหลือคนหางานไปทำงานในต่างประเทศ คຸ້ມครองและดูแลคนหางาน พิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานในประเทศไทย ควบคุม กำกับ ดูแลการทำงานของคนต่างด้าวให้เป็นไปตามกฎหมาย ดำเนินการประสานงานด้านแรงงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาศึกษาวิเคราะห์ภาวะตลาดแรงงาน แนวโน้มความต้องการแรงงานในระยะเวลาหนึ่งๆ เป็นศูนย์ทะเบียนกำลังแรงงาน ตลอดจนการให้คำปรึกษา แนะนำอาชีพให้แก่คนหางาน การประกอบอาชีพอิสระ อันเป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีงานทำของประชาชน เพื่อให้เกิดรายได้ ซึ่งจะสามารถยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น ตามลำดับ

กรมการจัดหางาน ได้มีการแบ่งส่วนราชการเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจของกรมฯ ดังนี้

1. หน่วยงานส่วนกลาง

1) หน่วยงานระดับกอง 9 กอง ประกอบด้วย

- สำนักงานเลขานุการกรม
- กองงานคนต่างด้าว
- กองนิติการ
- กองบริการจัดหางาน
- กองบริหารตลาดแรงงาน
- กองวิชาการและแผนงาน
- กองส่งเสริมการมีงานทำ
- สำนักงานบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ

2) สำนักจัดหางานกรุงเทพ กรมการจัดหางาน 9 พื้นที่ ครอบคลุมพื้นที่การให้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร

3) ศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงานภาค 4 ศูนย์ประกอบด้วย

- ศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงานภาคกลาง
(ส่วนที่1:กรุงเทพฯ ส่วนที่2:ราชบุรี ส่วนที่3:ระยอง)
- ศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(ขอนแก่น)
- ศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงานภาคเหนือ (ลำปาง)
- ศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงานภาคใต้ (สงขลา)

4) ด้านตรวจคนหางาน 11 แห่ง 7 จังหวัด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ สงขลา นราธิวาส ยะลา สตูล และภูเก็ต

นอกจากนี้กรมการจัดหางานยังได้จัดตั้งกองภายในขึ้นอีก 5 กองทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงานของกรมฯ มีประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง ประกอบด้วย กองตรวจและคุ้มครองคนหางาน สำนักงานกองทุนเพื่อช่วยเหลือคนงานไปทำงานในต่างประเทศ กองการเจ้าหน้าที่ ศูนย์บริหารคอมพิวเตอร์ และศูนย์จัดระบบแรงงานต่างชาติ

2. หน่วยงานส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย

- 1) สำนักงานจัดหางานจังหวัด 75 จังหวัด
- 2) สำนักงานจัดหางานอำเภอ 74 อำเภอ

2.1.2 แนวคิดในการนำระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาช่วยในการบริหารงานด้านการจัดหางาน

ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เกิดจากการเชื่อมโยงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ให้สามารถทำงานร่วมกันและแบ่งปันทรัพยากรต่าง ๆ ที่ระบบมีให้อยู่ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้นระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะเพื่อใช้ในการดำเนินการของกรมการจัดหางานนั้นจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) สามารถแบ่งปันทรัพยากรส่วนกลาง ได้แก่ ฐานข้อมูล โปรแกรม เครื่องพิมพ์ อุปกรณ์อื่นๆ ที่สามารถแบ่งปันกันใช้ได้ อีก เช่น CD ROM ที่เก็บข้อมูลได้ในปริมาณมาก โมเด็มเพื่อเชื่อมต่อกับเครื่องโทรสารหรือคอมพิวเตอร์อื่นที่ไม่ได้อยู่ในเน็ตเวิร์กเดียวกัน พล็อตเตอร์ แสแกนเนอร์ เป็นต้น

2) สามารถรองรับระบบงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์ของกรมฯ ได้แก่ ระบบการสืบค้นข้อมูลแบบเชื่อมโยงข้อมูล (ON LINE) ของระบบงานจัดหางานภายในประเทศ ระบบบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ ระบบแรงงานต่างชาติ และระบบงานสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร (MIS)

3) ระบบการสืบค้นข้อมูลบนฐานข้อมูลจะต้องสามารถผ่านเครือข่ายได้โดยใช้เวลาการสืบค้นที่สามารถยอมรับได้ และสามารถใช้เครือข่ายเรียกค้นข้อมูลเข้าถึงฐานข้อมูลต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกกรมฯ

4) มีการใช้ไฟล์บางไฟล์ร่วมกันได้ และสามารถทำการรับ/ส่งผ่านไฟล์ถึงกันได้โดยใช้เวลาการรับ/ส่งที่เหมาะสม

นอกจากนี้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ยังมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

Database Server เป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เก็บฐานข้อมูลสำหรับระบบงานต่าง ๆ ซึ่งจะต้องมีประสิทธิภาพสูงเพื่อให้บริการข้อมูลแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานได้พร้อมกัน โดยประสิทธิภาพของเครื่องสามารถพิจารณาได้จากประสิทธิภาพของหน่วยงานประมวลผลกลาง ขนาดและประสิทธิภาพของ Disk และระบบ Back Up

Operating System เป็นระบบการปฏิบัติการ ซึ่งต้องควบคุมการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์โดยจะต้องสนับสนุนการทำงานในด้านต่างๆ คือการทำงานในแบบ Multitasking โดยสามารถรองรับผู้ใช้ในจำนวนมากได้ ระบบรักษาความปลอดภัยในการควบคุมผู้ใช้ที่เข้ามาใช้ทรัพยากรของระบบ และมีความสามารถในการทำสำรองและกู้ข้อมูลได้

Network Operating System สำหรับควบคุมการเชื่อมโยงและบริหารเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีความสามารถในการสนับสนุน การทำงานในลักษณะ Client-Server

Database Management System สำหรับบริหารข้อมูลที่เป็น Relational Database โดยมีความสามารถสนับสนุน Distributed Processing และการส่งข้อมูลผ่านระบบเครือข่าย มีความสามารถในการทำ Back up และ Recovery ข้อมูล และมีความสามารถในการกำหนดขอบเขตการเข้าถึงข้อมูลให้กับผู้ใช้

Workstation เป็นเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการ Access ข้อมูลจากฐานข้อมูลที่ Database Server โดยมีลักษณะการประมวลผลแบบ Client Computing ซึ่งจะต้องมีหน่วยความจำหลักที่เพียงพอต่อการประมวลผลโปรแกรม และมีเนื้อที่ Disk สำหรับเก็บโปรแกรมในการประมวลผล และเชื่อมโยงกับ Database Server

Network Management System สำหรับจัดการและควบคุมดูแลการทำงานของอุปกรณ์เครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องสามารถตรวจสอบและแสดงสถานะของอุปกรณ์ในเครือข่าย รวมทั้งมีสัญญาณเตือนในกรณีที่อุปกรณ์เกิด Fault ในระดับต่าง ๆ

ระบบสัญญาณ ระบบสายสัญญาณจะต้องเป็นไปตามมาตรฐาน EIA/TIA 568, 569 ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ครอบคลุมในเรื่องการกำหนดเส้นทาง อุปกรณ์รองรับเส้นทาง และระยะระหว่างสายสัญญาณกับอุปกรณ์เส้นทางต่าง ๆ

อย่างไรก็ดีกิจกรรมการจัดหางาน ยังได้แบ่งกลุ่มของระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ดังนี้

1. งานให้บริการประชาชน เป็นการรวบรวมข้อมูล และประมวลผลด้านการส่งเสริมการมีงานทำ ซึ่งประกอบด้วย ระบบงานจัดหางานในประเทศระบบงานบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ และระบบงานแรงงานต่างชาติ

2. งานบริหารภายใน เป็นงานการรวบรวมข้อมูล และประมวลผลในการสนับสนุนงานบริหารทั่วไปของกรมฯ ประกอบด้วยระบบงานบริหารทั่วไป ระบบงาน MIS และระบบงานอื่น ๆ ที่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ปัจจุบันการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศมาใช้ ได้กลายเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งขององค์กร เพื่อให้เกิดความคล่องตัว สะดวก รวดเร็วในการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านการจัดเก็บข้อมูล การประมวลผลข้อมูล ซึ่งนับว่าเป็นกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูลที่มีปริมาณมาก ๆ จากภาระหน้าที่หลักของกรมการจัดหางานในการให้บริการในด้านการจัดหางานแก่ประชาชนผู้รับบริการ และภาคเอกชนผู้ประกอบการ ดังนั้นการให้บริการประชาชน และเพื่อเป็นการชักจูงให้ประชาชนหันมาใช้บริการของกรมฯ เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดแนวคิดในการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศเพื่อจัดการมาประยุกต์ใช้ เพื่อช่วยในการบริหารและปฏิบัติงานของกรมฯ และได้มีการดำเนินการมาเป็นลำดับ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้คือ

1. เพื่อพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูล และประมวลผลด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการบริหารงานและการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของกรมฯ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้เป็นคลังข้อมูลร่วมของกรมฯ ในอันที่จะเรียกใช้ข้อมูลมีมาตรฐานเดียวกัน ตลอดจนลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูลและจัดทำรายงานในรูปแบบเดียวกัน และสามารถเชื่อมโยงกับกรมฯ อื่น ๆ ได้
3. เพื่อนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยมาช่วยสนับสนุนในการบริหารงานและดำเนินงานให้มีความสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. เพื่อให้บริการข้อมูลแก่ผู้ใช้ทั้งในระดับบริหารและระดับผู้ใช้งานทั่วไป เจ้าหน้าที่สามารถทำการบันทึก แก้ไข หรือปรับปรุงข้อมูล และเรียกใช้ข้อมูลการจัดทำรายงานตารางสถิติต่าง ๆ เพื่อช่วยในการปฏิบัติงานและการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อความต้องการใช้งานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
5. เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านแรงงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ทั้งนี้เพื่อให้มีการใช้ข้อมูลร่วมกัน

และสามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ ในอันที่จะส่งเสริมการมีงานทำให้กับแรงงานไทย

นอกจากนี้กรมฯ ยังได้กำหนดนโยบายด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อที่จะสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อการวางระบบคอมพิวเตอร์ของกรมการจัดหางาน ดังนี้คือ

1) สนับสนุนให้จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบด้านคอมพิวเตอร์ของกรมฯ โดยจัดหาเจ้าหน้าที่ระบบคอมพิวเตอร์ที่มีความรู้ ความสามารถมาอยู่ที่ฝ่ายสารสนเทศ ซึ่งรวมทั้งการพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่เดิมของกรมฯ ด้วย กรมฯ จะได้สนับสนุนให้มีการกำหนดตำแหน่ง และอัตรากำลังด้านคอมพิวเตอร์ให้มีความพร้อม ความคล่องตัวในการดำเนินงาน ซึ่งจำเป็นต้องประสานงานและให้บริการแก่หน่วยงานส่วนต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด

2) สนับสนุนและผลักดันหน่วยงานต่าง ๆ ให้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ ใช้ร่วมกันโดยมีมาตรฐานเดียวกัน ทั้งทางด้านงานประมวลผลข้อมูลงานฐานข้อมูลและงานด้านฝีกอาชีพ ทั้งนี้โดยกำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ ให้ความร่วมมือและร่วมรับผิดชอบงานในส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่าง การดำเนินงานพัฒนาระบบ การบันทึกและปรับปรุงข้อมูลและการใช้ระบบงานที่พัฒนาแล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุดตลอดไป

3) สนับสนุนและวางแผนให้มีการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ก้าวหน้า และทันสมัย ทั้งทางด้านอุปกรณ์ (Hardware) และโปรแกรมสำเร็จรูป (Software) ตลอดจนการพัฒนา Application Programme มาประยุกต์ใช้งานในกรมฯ เช่น การนำระบบ Presentation มาใช้ในการเสนอผลงานของกรมฯ ฝีกอบรมและแนะแนวอาชีพ รวมทั้งการจัดจ้างที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการด้านคอมพิวเตอร์มาให้คำปรึกษาและจัดฝีกอบรมด้วย

4) สนับสนุนการพัฒนากำลังคนด้านคอมพิวเตอร์ภายในกรมฯ โดยให้โอกาสได้เข้ารับการศึกษ ฝีกอบรมและเข้าร่วมการสัมมนาทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อได้มีโอกาสรับความรู้เพิ่มเติม แลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้กับหน่วยงานอื่น ๆ

5) ติดตามและประเมินผลการใช้ระบบข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการดำเนินงาน แก้ไข ให้การใช้หรือการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ของกรมฯ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ข้อเท็จจริง

2.2.1 ระบบคอมพิวเตอร์ ตามแผนแม่บท

กรมการจัดหางาน ได้ดำเนินการจัดหาระบบเครื่องซูเปอร์มินิคอมพิวเตอร์ ติดตั้งที่ศูนย์บริหารคอมพิวเตอร์ ระบบเครื่องมินิคอมพิวเตอร์ติดตั้งที่กองงานคนต่างด้าว สำนักงานบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ กองบริหารตลาดแรงงาน ศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงาน เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ (PC) ที่สำนักจัดหางาน ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ตามกองต่างๆ และระบบ LAN ในแต่ละสำนักงานจัดหางานจังหวัด (สจจ.) ทั่วประเทศ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ของ สจจ. ให้สามารถรองรับระบบและปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้นได้ พร้อมทั้งดำเนินการพัฒนาระบบงานทั้งหมด ได้แก่ ระบบจัดหางานภายในประเทศ ระบบบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ ระบบควบคุมแรงงานต่างชาติ และระบบงานอื่นๆ โดยมีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ใช้สำหรับสำนักงานส่วนกลางของกรมการจัดหางาน

- เครื่องซูเปอร์มินิคอมพิวเตอร์	1 เครื่อง
- เครื่องมินิคอมพิวเตอร์สำหรับศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงาน	6 เครื่อง
- เครื่องมินิคอมพิวเตอร์สำหรับ สรต.	1 เครื่อง
- เครื่องมินิคอมพิวเตอร์สำหรับกองงานคนต่างด้าว	1 เครื่อง
- เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์สำหรับหน่วยงานต่าง ๆ	100 เครื่อง
- เครื่องพิมพ์สำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ประมาณ	100 เครื่อง
- โปรแกรม Software ต่าง ๆ	

2. อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ใช้สำหรับศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงานภูมิภาค 5 ศูนย์

- เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ทุกศูนย์ฯ ประมาณ 5 - 10 เครื่อง
- เครื่องพิมพ์สำหรับทุกศูนย์ฯ ประมาณ 5 - 10 เครื่อง
- โปรแกรม Software ต่าง ๆ

3. อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ใช้สำหรับสำนักจัดหางานต่าง ๆ

3.1 อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ใช้สำหรับสำนักจัดหางานกรุงเทพฯทั้ง 9 พื้นที่

- เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ทุกสำนักงานประมาณ 18-36 เครื่อง
- เครื่องพิมพ์สำหรับทุกสำนักงานจัดหางานประมาณ 18-36 เครื่อง
- โปรแกรม Software ต่าง ๆ

3.2 อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ใช้สำหรับสำนักงานจัดหางานจังหวัด 75 แห่ง

- เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์แม่ข่ายสำหรับ สจจ.ทุกจังหวัดประมาณ 68 เครื่อง
- เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์สำหรับทุกจังหวัดประมาณ 300 เครื่อง
- เครื่องพิมพ์สำหรับทุกจังหวัดประมาณ 300 เครื่อง
- โปรแกรม Software ต่าง ๆ

3.3 อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ใช้สำหรับสำนักงานจัดหางานอำเภอ 74 อำเภอ

- เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์สำหรับทุก สจจ. ประมาณ 74 เครื่อง
- เครื่องพิมพ์สำหรับทุก สจจ. ประมาณ 74 เครื่อง
- โปรแกรม Software ต่าง ๆ

3.4 อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ใช้สำหรับด่านตรวจคนหางาน 11 ด่าน

- เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์สำหรับทุกด้านตรวจฯ ประมาณ 11 เครื่อง
- เครื่องพิมพ์สำหรับทุกด้านตรวจฯ ประมาณ 11 เครื่อง
- โปรแกรม Software ต่าง ๆ

2.2.2 การดำเนินงานของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

ศูนย์บริหารคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบดูแลเกี่ยวกับการดำเนินการวางระบบคอมพิวเตอร์เครือข่าย (Network) หรือ Online ของกรมการจัดหางานนับตั้งแต่ปี 2537 จนถึงปัจจุบัน ได้สรุปผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์เครือข่าย ออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านวัสดุอุปกรณ์สำหรับระบบคอมพิวเตอร์เครือข่าย (Hardware)

ที่จำเป็นต้องใช้ เพื่อให้ระบบเครือข่ายสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

1) เครื่องแม่ข่าย (Server) เป็นเครื่องมินิคอมพิวเตอร์ (MINI COMPUTER) ที่คอยจัดการในเรื่องฐานข้อมูลและเชื่อมต่อให้บริการกับเครือข่าย โดยกรมฯ ได้จัดหาเครื่องแม่ข่ายติดตั้งไว้ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาครวม 8 เครื่อง โดยติดตั้งไว้ที่ศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงานภูมิภาค 5 ศูนย์ๆ ละ 1 เครื่อง และส่วนกลาง 3 เครื่อง ได้แก่ กองงานคนต่างด้าว (อาคารพงษ์สุภี ชั้น 5) กองบริหารตลาดแรงงาน (อาคารกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ชั้น 7) กองวิชาการและแผนงาน (อาคารกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ชั้น 8)

2) เครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่าย (PC หรือ Personal Computer) เป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ทั่วไปหรือ PC ที่นำมาติดตั้งอุปกรณ์เครือข่ายเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถเชื่อมต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายได้ ขณะนี้ทุกหน่วยงานของกรมฯ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่ายติดตั้งไว้แล้ว โดยในสำนักงานจัดหางานจังหวัดทุกจังหวัด สำนักงานจัดหางานกรุงเทพฯ และฝ่ายต่าง ๆ ของทุกกอง จะได้รับการติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่ายอย่างน้อยที่ละ 2 เครื่อง และทุกที่จะมีเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในงานพิมพ์ด้านอื่น ๆ ด้วยอย่างน้อยที่ละ 2 เครื่อง เช่นกัน

3) อุปกรณ์สื่อสารสำหรับการเชื่อมต่อระบบเครือข่าย อุปกรณ์ชุดนี้มีความสำคัญมาก เพราะเป็นอุปกรณ์ด้านสื่อสารที่ใช้เชื่อมโยงต่อระหว่างจังหวัดต่างๆ ให้สามารถทำงานส่งข้อมูลข่าวสารผ่านระบบเครือข่ายได้ อุปกรณ์สื่อสารเหล่านี้ได้แก่

- Router
- Hub
- Access Server
- Modem

อุปกรณ์แต่ละอย่างจะทำงานแตกต่างกันออกไป โดยจะขึ้นอยู่กับ การเชื่อมต่อระบบของแต่ละ สจจ. ว่าเชื่อมต่ออย่างไร ขณะนี้ได้จัดหาไว้สำหรับใช้งานครบถ้วนแล้ว

2. ด้านโปรแกรมที่ต้องใช้ในระบบเครือข่าย (Software) การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ นอกจากอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (Hardware) แล้วจะมีโปรแกรม (Software) สำหรับการที่จะต้องนำมาใช้ในงานต่าง ๆ ของกรมฯ ได้มีการพัฒนาโปรแกรม เพื่อให้งานทุกงานของกรมฯ สามารถใช้งานบนระบบคอมพิวเตอร์เครือข่ายได้ซึ่งโปรแกรมที่ใช้จะมีอยู่ 2 ส่วนคือ

1) โปรแกรมระบบ เป็นโปรแกรมที่จำเป็น สำหรับระบบคอมพิวเตอร์เครือข่าย ทำหน้าที่ควบคุมให้เครื่องแม่ข่ายและเครื่องลูกข่ายสามารถทำงานเชื่อมต่อกันได้ และให้โปรแกรมใช้งานสามารถทำงานในระบบได้โปรแกรมเหล่านี้ได้แก่ UNIX ORACLE DELPHI WINDOWS 3.11 THAI WINDOWSNT โปรแกรมดังกล่าวได้นำมาใช้อย่างถูกต้องตามกฎหมายลิขสิทธิ์

2) โปรแกรมใช้งาน เป็นโปรแกรมที่มีการพัฒนาขึ้น โดยโปรแกรมเมอร์เป็นผู้พัฒนาขึ้นมาตามความต้องการของแต่ละระบบงาน โดยเจ้าหน้าที่ของกรมฯ ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ให้รายละเอียดแก่โปรแกรมเมอร์ในการพัฒนาระบบงาน โดยมีระบบงานที่มีการพัฒนาขึ้นมาทั้งหมด 4 ระบบงาน ได้แก่

- ระบบงานจัดหางานในประเทศ

- ระบบงานควบคุมแรงงานต่างด้าว
- ระบบงานบริหารทั่วไป
- ระบบงานบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ

3. ด้านระบบเครือข่าย (Network) การเชื่อมต่อระบบคอมพิวเตอร์เครือข่ายของกรมฯ มีการเชื่อมต่อเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของกรมการจัดหางานระหว่างหน่วยงานกลางของกรมการจัดหางานกับศูนย์ตลาดแรงงานภูมิภาค และจากศูนย์ตลาดแรงงานภูมิภาค กับสำนักงานจัดหางานจังหวัดลูกข่ายเรียบร้อยแล้ว แต่อาจมีบางจังหวัดที่ยังไม่สามารถ Online ได้เนื่องจากเหตุผลการย้ายสำนักงาน หรืออุปกรณ์ทางด้านเครือข่ายขัดข้อง นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการวางท่อร้อยสายใยแก้วนำแสงเพื่อเชื่อมโยงข่ายของกรมฯ ที่อาคารแห่งใหม่ 15 ชั้นเรียบร้อยแล้ว

4. ด้านการฝึกอบรม ขณะนี้ได้ดำเนินการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งรับผิดชอบงานต่างๆ ทั้ง 4 ระบบที่สังกัดสำนักงานจัดหางานจังหวัด ศูนย์ตลาดแรงงานภูมิภาค สำนักงานจัดหางานกรุงเทพฯ ทั้ง 9 พื้นที่ และเจ้าหน้าที่ในกองต่าง ๆ ของกรมการจัดหางาน ซึ่งคาดว่าจะอบรมให้แล้วเสร็จทั้งหมดทั่วประเทศภายในสิ้นเดือนสิงหาคม 2541

นอกจากนี้ กรมการจัดหางานยังได้ดำเนินการนำระบบคอมพิวเตอร์เครือข่ายเชื่อมโยงทั่วโลก (INTERNET) มาใช้เพื่อเผยแพร่กิจกรรมต่างๆ ของกรมฯ ซึ่งประกอบไปด้วย กิจกรรมของกรม วิสัยทัศน์ การขออนุญาตทำงานในประเทศไทยของคนต่างด้าว การแนะแนวอาชีพ การรับสมัครงานผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งระบบทั้งหมดเป็นภาคภาษาอังกฤษและกำลังดำเนินการทำเป็นภาคภาษาไทย

2.2.3 ระบบจัดหางานในประเทศ (Domestic Employment Service)

เป็นระบบข้อมูลและการประมวลผล ที่เกี่ยวกับการจัดหางานให้คนว่างงาน และต้องการที่จะมีงานทำ จัดหาแรงงานให้สถานประกอบการที่ต้องการแรงงานด้านต่าง ๆ เตรียมข้อมูลเพื่อสนับสนุนงานส่งเสริมการมีงานทำ การเคลื่อนย้ายแรงงาน การจัดวันนัดพบแรงงาน ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีการเชื่อมโยงข้อมูลหรือข่าวสารด้านแรงงานกับต่างประเทศ โดยมีหน่วยงาน ILO/UNDP (International Labour Organization/United

Nation Development Programme) เป็นสื่อกลาง ซึ่งงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการขยาย การให้บริการจัดหางานในประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ระบบนี้แบ่งออกเป็นระบบย่อย ๆ สรุปได้ดังนี้

1) ระบบคนหางาน (Job Seeker) เป็นระบบที่ใช้เพื่อรวบรวมและประมวลผลที่เกี่ยวกับคนหางาน หรือแรงงานที่มีอยู่ในประเทศ โดยเก็บรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคล วุฒิการศึกษา ตำแหน่งที่สมัคร อัตราเงินเดือนที่ต้องการ ฯลฯ การออกรายงานทะเบียนคนหางาน รายงานสถิติ หรือรายงานด้านวิเคราะห์และประเมินผลการหางานในแต่ละภูมิภาคทั่วประเทศไทย เป็นต้น

2) ระบบสถานประกอบการ (Local Employer) เป็นระบบที่ใช้เพื่อรวบรวมและประมวลผลที่เกี่ยวกับสถานประกอบการหรือเจ้าของกิจการที่ต้องการแรงงาน ข้อมูลประวัติของสถานประกอบการ สถานะทางสังคม เช่นจดทะเบียนถูกต้อง ติด Blacklist หรือไม่ และข้อมูลอัตราค่าจ้างที่ให้คนงาน ฯลฯ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำทะเบียนสถานประกอบการหรือเจ้าของกิจการที่ต้องการแรงงาน และการใช้แรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการแรงงาน และเพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการนี้ กรมการจัดหางานสามารถเชื่อมโยงหรือขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม และ สำนักงานส่งเสริมการลงทุน (BOI) เป็นต้น

3) ระบบตำแหน่งงาน (Job Matching) เป็นระบบการประมวลผลการจับคู่ระหว่างตำแหน่งงานที่คนหางานสมัครไว้ โดยการหาดัชนี (Index) กับข้อมูลตำแหน่งงานที่สถานประกอบการต้องการ ระบบนี้จะทำการจับคู่ (Matching) หารายชื่อคนที่มีคุณสมบัติตามตำแหน่งงานที่ว่าง ค้นหาสถานประกอบการที่ต้องการแรงงานตามที่มีผู้สมัครงานไว้ และรายงานผลให้เจ้าหน้าที่รับทราบ เพื่อดำเนินการติดต่อและประสานงานให้คนงานไปพบกับเจ้าของกิจการ กรณีที่คนหางานไม่ต้องการตำแหน่งงานที่เครื่อง Match คนงานสามารถให้เจ้าหน้าที่ของกรมฯปรับปรุงข้อมูลด้วยวิธี Manual เพื่อหาตำแหน่งงานที่ต้องการได้

4) ระบบสำนักจัดหางานเอกชน (Recruitment Agency) เป็นระบบที่ใช้ในการรวบรวมและประมวลผลที่เกี่ยวกับบริษัทจัดหางาน ที่ทำหน้าที่ส่งคนงานให้กับสถานประกอบการต่าง ๆ การจัดทำทะเบียนประวัติ สถานภาพของบริษัทฯ ว่าอยู่ในระดับไหน

ชลช เพื่อใช้ในการพิจารณาประกอบการอนุมัติการจัดตั้งบริษัท การออกใบอนุญาต การต่อหรือเพิกถอนใบอนุญาต การดูแลและตรวจสอบการให้บริการ การดำเนินคดีตามกฎหมาย การออกรายงานสถิติเพื่อวิเคราะห์และประเมินผลบริษัท ต่อไป

5) ระบบตลาดแรงงานในประเทศ (Local Labour Market) เป็นระบบที่ใช้ในการรวบรวมและประมวลผลที่เกี่ยวกับทะเบียนคนหางาน สถานประกอบการที่ต้องการแรงงานในแต่ละภูมิภาค ซึ่งนำไปสู่การนัดพบของคนหางานและสถานประกอบการ ซึ่งมีลักษณะที่ต่างจากระบบคนหางานทั่วไป ระบบนี้จะเน้นรายละเอียดของเรื่องการจัดตลาดนัดแรงงาน การออกรายงานสถิติและประเมินผลการจัดตลาดนัดแรงงาน ในด้านประสิทธิภาพและค่าใช้จ่าย ความสนใจของแรงงานต่อตลาดนัดแรงงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดตลาดนัดแรงงานในคราวต่อไป อนึ่งระบบนี้สามารถเชื่อมโยงและใช้ข้อมูลระบบคนหางานและสถานประกอบการได้

6) ระบบเคลื่อนย้ายแรงงาน (Labour Migration) เป็นระบบที่ใช้ในการรวบรวมและประมวลผลการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภูมิภาคหนึ่งไปสู่ภูมิภาคหนึ่ง รวมทั้งการเข้าสู่ตลาดแรงงานต่างประเทศ เช่น ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ การออกรายงานสถิติเพื่อประเมินผลการเคลื่อนย้ายแรงงาน สาเหตุของการเคลื่อนย้ายแรงงานและรายงาน (Feedback) กลับมายังกรมฯ เพื่อติดตามตรวจสอบการใช้แรงงาน รวมทั้งให้บริการติดตามคนหางานและคุ้มครองแรงงานได้ดียิ่งขึ้น

7) ระบบส่งเสริมการมีงานทำ (Employment Promotion) เป็นระบบที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับตำแหน่งงานว่างในตลาดแรงงานปัจจุบัน แนวโน้มวิชาชีพของตลาดแรงงานในอนาคต ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อทางกรมฯ จะได้จัดการฝึกหรือพัฒนาฝีมือแรงงาน ตลอดจนการแนะแนวอาชีพให้แก่เยาวชนไทย คนหางาน ให้สามารถทำงานได้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน จัดทำรายงานเพื่อติดตามและประเมินผลการส่งเสริมการมีงานทำ

8) ระบบข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงาน (Labour Market Information : LMI) เป็นระบบขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization : ILO) ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของสหประชาชาติ (United Nation : UN) ใช้เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแรงงาน เช่น ตลาดแรงงาน ความต้องการแรงงาน ชลช ของประเทศ

สมาชิกให้เป็นระบบเครือข่ายที่สามารถเชื่อมโยงถึงกันได้ ระบบนี้จะรวบรวมและประมวลผลข้อมูลตลาดแรงงานในประเทศไทย ข้อมูลสถิติของแรงงานไทย อัตราค่าจ้าง ตำแหน่งงาน ฯลฯ และเชื่อมโยงกับระบบ LMI ของประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียและทั่วโลก เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือแรงงานระหว่างประเทศต่อไป

2.2.4 ขั้นตอนการให้บริการจัดหางานในประเทศโดยการใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ณ สำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 วัฒนาประดิษฐ์

การให้บริการจัดหางานโดยใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (ON-LINE) สามารถสรุปขั้นตอนได้ดังนี้

1. การรับสมัครงาน

- 1) คนหางานกรอกใบสมัคร (เอกสารหมายเลข 1 ในภาคผนวก) โดยเจ้าหน้าที่ จะจัดเก็บเรียงตามรหัสอ้างอิง
- 2) เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ซึ่งจะแสดงผลเก็บเป็นข้อมูลรายละเอียดผู้สมัครงาน (เอกสารหมายเลข 2 ในภาคผนวก)
- 3) เจ้าหน้าที่จะออกบัตรประจำตัวผู้สมัครงานให้ (เอกสารหมายเลข 3 ในภาคผนวก)

2. การรับตำแหน่งงานว่าง

- 1) นายจ้างกรอกใบแจ้งตำแหน่งงานว่าง (เอกสารหมายเลข 4 ในภาคผนวก) เจ้าหน้าที่จัดเก็บเรียงตามรหัสอ้างอิง
- 2) เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลตำแหน่งงานว่าง ซึ่งจะแสดงผลเป็น 2 แบบ
  - 2.1) ตำแหน่งงานว่างสำหรับเจ้าหน้าที่ใช้ในสำนักงาน (เอกสารหมายเลข 5 ในภาคผนวก)
  - 2.2) ตำแหน่งงานว่างสำหรับประชาสัมพันธ์ทั่วไป (เอกสารหมายเลข 6 ในภาคผนวก)

- 3) เจ้าหน้าที่ออกบัตรประจำตัวนายจ้าง (เอกสารหมายเลข 7 ในภาคผนวก)

3. การ Matching ผู้สมัครงานกับตำแหน่งงานว่าง

1) Matching ผู้สมัครงานเพื่อหาตำแหน่งงาน

- กรณีได้งานตามต้องการ เจ้าหน้าที่จะพิมพ์ใบส่งตัวผู้สมัครงานเพื่อนำไปพบนายจ้าง (เอกสารหมายเลข 8 ในภาคผนวก)
- กรณีไม่ได้งานตามต้องการ เจ้าหน้าที่จะบันทึกข้อมูลเป็นผู้สมัครงานที่ ร่องาน (เอกสารหมายเลข 9 ในภาคผนวก) เพื่อรอกการ Matching กับตำแหน่งงานว่างที่จะได้รับใหม่ในคราวต่อไป

2) Matching นายจ้างเพื่อหาผู้สมัครงาน

- กรณีได้ผู้สมัครงานตามที่นายจ้างต้องการ เจ้าหน้าที่จะพิมพ์ใบเรียกตัวให้ไปพบพบนายจ้าง/เจ้าหน้าที่ (เอกสารหมายเลข 10 ในภาคผนวก)

4 การติดตามผลการบรรจุงาน

- 1) ผู้สมัครที่ได้รับการเรียกตัวจะนำบัตรแนะนำตัว (เอกสารหมายเลข 11 ในภาคผนวก) ไปพบนายจ้างตามวัน เวลาที่ระบุ เพื่อเจ้าหน้าที่จะได้ปรับปรุงข้อมูลต่อไป
- 2) ตำแหน่งงานว่างที่หมดเขตรับสมัครงานแล้ว ยังส่งตัวผู้สมัครไม่ครบ เจ้าหน้าที่จะสอบถามความประสงค์นายจ้างว่าจะขยายเวลาการรับสมัครหรือยกเลิก ถ้าขอขยายเวลาจะปรับตัวเลขหมดเขตรับสมัครงานใหม่โดยไม่นับตำแหน่งงานใหม่

5 การรายงานผล

เป็นการรายงานผลตามแบบที่กองวิชาการและแผนงานกำหนด (เอกสารหมายเลข 12 ในภาคผนวก)

บทที่ 3

ผลการศึกษาและปัญหาอุปสรรค

3.1 ผลการศึกษา

ผลการศึกษาได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานบริการจัดหางานในประเทศ ทั้งที่อยู่ในส่วนกลาง (ศูนย์บริหารคอมพิวเตอร์) และสำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 วิทยาเขตรังสิต โดยสรุปในแต่ละส่วนได้ดังนี้

3.1.1 ผลการศึกษาในส่วนขอระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์
ตามแผนและผลการศึกษา

รายการ	สถานที่	จำนวน (เครื่อง)	
		แผน	ผล
1) เครื่องซูเปอร์มินิคอมพิวเตอร์	ศูนย์บริหารคอมพิวเตอร์	1	1
2) เครื่องมินิคอมพิวเตอร์ (เครื่องแม่ข่าย)	ศูนย์บริหารคอมพิวเตอร์ และ กองบริหารตลาดแรงงาน	1 1	1 1
3) เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ (เครื่องลูกข่าย)	สำนักงานจัดหางานกรุงเทพฯ 1 วิทยาเขตรังสิต	อย่างน้อย 2	3
4) อุปกรณ์สื่อสารสำหรับการ เชื่อมต่อระบบเครือข่าย - Router - Hub - Access Sever	-	*	*

ที่มา : กรมการจัดหางาน, กันยายน 2541

หมายเหตุ : * หมายถึง จำนวนการติดตั้ง ณ จุดต่าง ๆ ครบเรียบร้อยแล้ว
รายการที่ 1 ถึงรายการที่ 4 ประสิทธิภาพการทำงานเป็นไปได้อย่างดี
รายการที่ 3 ในช่วงเวลาทำงาน (8.30 – 16.30 น.) ใช้งาน 1 เครื่อง

ตารางที่ 3.2 แสดงประสิทธิภาพการทำงานของส่วนโปรแกรมตามแผนและผลการศึกษา

รายการ	ประสิทธิภาพการทำงาน (%)	
	แผน	ผล
1. โปรแกรมระบบ	100	100
2. โปรแกรมใช้งาน	100	100

ที่มา : กรมการจัดหางาน, กันยายน 2541

ตารางที่ 3.3 แสดงการเชื่อมโยงข้อมูล (ON-LINE) ของระบบระหว่างหน่วยงานตามแผนและผลการศึกษา

หน่วยงาน	ความสามารถในการ Online	
	แผน	ผล
1. ส่วนกลางกับสำนักงานจัดหางาน กรุงเทพฯ 1 ภูมิภาค	ได้	ได้
2. ส่วนกลางกับศูนย์ข่าวสาร ตลาดแรงงานภูมิภาค	ไม่ได้	ไม่ได้

ที่มา : กรมการจัดหางาน, กันยายน 2541

ตารางที่ 3.4 แสดงจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสำนัก
จัดหางานกรุงเทพฯ 1 วิทยาเขตรังสิต ตามแผนและการศึกษา

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (คน)	
	แผน	ผล
1. ระดับหัวหน้า	1	-
2. ระดับผู้ปฏิบัติ	3	1

ที่มา : สำนักจัดหางานกรุงเทพฯ 1 วิทยาเขตรังสิต, กันยายน 2541

หมายเหตุ : - ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติที่เข้ารับการฝึกอบรมขณะทำการศึกษ
อยู่ระหว่างลาคลอด

- เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติที่ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการ

มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ได้พอใช้

- เจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างานไม่มีพื้นฐานความรู้ทางคอมพิวเตอร์

3.1.2 ผลการศึกษาในส่วนของขั้นตอนการให้บริการจัดหางาน

ในส่วนนี้แบ่งออกเป็น 5 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการรับสมัครงาน
2. ด้านการรับตำแหน่งงาน
3. ด้านการบรรจุ
4. ด้านการติดตามผลการบรรจุงาน
5. ด้านการรายงานผล

1. ด้านการรับสมัครงาน

ตารางที่ 3.5 แสดงผลการสังเกตและสัมภาษณ์ในการรับสมัครงาน ก่อนและหลังการ
ใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

หัวข้อ	ผลจากการสังเกตและสัมภาษณ์	
	ก่อนใช้ระบบ	หลังใช้ระบบ
1. วิธีการสมัคร	- กรอกใบสมัคร - ออกบัตรประจำตัวผู้สมัคร	- กรอกใบสมัคร - ออกบัตรประจำตัวผู้สมัคร - บันทึกข้อมูลลงในเครื่อง คอมพิวเตอร์
2. จำนวนเจ้าหน้าที่ที่รับสมัคร งานต่อเจ้าหน้าที่ทั้งหมด	2 / 4	1 / 4
3. ความครบถ้วนของข้อมูล ที่ลงในใบสมัคร	ไม่ครบถ้วน	ไม่ครบถ้วน
4. จำนวนผู้มาใช้บริการ	10 – 20 ราย/วัน	30 – 40 ราย/วัน
5. จำนวนเจ้าหน้าที่บันทึก ข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ทั้งหมด	-	1 / 4
6. เวลาที่ใช้ในการกรอกใบสมัคร	20 นาที/ฉบับ	20 นาที/ฉบับ
7. เวลาที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล จากใบสมัครลงในเครื่องฯ	-	10-15 นาที/ฉบับ

ที่มา : สำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 ภูมิภาคีรังสิต, กันยายน 2541

หมายเหตุ : ในข้อ 3. ความครบถ้วนของข้อมูลอยู่ในหัวข้อต่อไปนี้

(1) อาชีพ	(2) วุฒิการศึกษา/สาขา	(3) อายุ
(4) เพศ	(5) สถานภาพสมรส	(6) ความรู้ทางภาษา
(7) สถานภาพทางทหาร	(8) การมียานพาหนะ	(9) การมีใบขับขี่
(10) ช่วงเวลาทำงาน	(11) ความต้องการที่พิกจากนายจ้าง	(12) ส่วนสูง
(13) น้ำหนัก	(14) ประเภทความพิการ	(15) ประเภทผู้สมัครงาน

2. ด้านการรับตำแหน่งงานว่าง

ตารางที่ 3.6 แสดงผลการสังเกตและสัมภาษณ์ในการรับตำแหน่งงานว่างก่อนและหลังใช้ระบบคอมพิวเตอร์

หัวข้อ	ผลจากการสังเกตและสัมภาษณ์	
	ก่อนใช้	หลังใช้
1. วิธีการรับตำแหน่งงานว่าง	- กรอกใบแจ้งตำแหน่งงาน - ออกบัตรประจำตัวนายจ้าง	- กรอกใบแจ้งตำแหน่งงาน - ออกบัตรประจำตัวนายจ้าง - บันทึกข้อมูลลงเครื่องคอมพิวเตอร์
2. จำนวนเจ้าหน้าที่รับตำแหน่งต่อเจ้าหน้าที่ทั้งหมด	2/4	1/4
3. ความครบถ้วนของข้อมูลที่ลงในใบรับตำแหน่งงาน	ไม่ครบถ้วน	ไม่ครบถ้วน
4. จำนวนผู้มาใช้บริการ	5 – 10 ราย/วัน	10 – 15 ราย/วัน
5. จำนวนเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ทั้งหมด	-	1/4
6. เวลาที่ใช้ในการกรอกใบแจ้งตำแหน่งงาน	20 นาที/ฉบับ	20 นาที/ฉบับ
7. เวลาที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลจากใบแจ้งตำแหน่งงานลงเครื่องคอมพิวเตอร์	-	5 – 10 นาที/ฉบับ
8. ความทันสมัย (Update) และทันเหตุการณ์ของข้อมูลตำแหน่งงานว่างที่ใช้เผยแพร่ให้กับผู้หางาน	ไม่ทันสมัย	ไม่ทันสมัย

ที่มา : สำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 วิทยาดีรังสิต, กันยายน 2541

หมายเหตุ : ในข้อ 3. ความครบถ้วนของข้อมูล หัวข้ออยู่ในหมายเหตุของตารางที่ 3.5

3. ด้านการบรรจุ (Matching) ระหว่างผู้สมัครงานกับตำแหน่งงานว่าง
 ตารางที่ 3.7 แสดงผลการสังเกตและสัมภาษณ์ด้านการบรรจุก่อนและหลังใช้ระบบ
 เครือข่ายคอมพิวเตอร์

หัวข้อ	ผลจากการสังเกตและสัมภาษณ์	
	ก่อนใช้	หลังใช้
1. วิธีการบรรจุ	- ใช้เจ้าหน้าที่ดำเนินการ	- ใช้ 2 วิธีควบคู่กัน 1) ใช้เจ้าหน้าที่ 2) ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
2. เวลาที่ใช้ในการบรรจุ	10 - 15 นาที/คน	10 - 15 นาที/คน
3. จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ทำการ บรรจุ/เจ้าหน้าที่ทั้งหมด	2/4	2/4

ที่มา : สำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 วิทยาดิจิทัล, กันยายน 2541

4. ด้านการติดตามผลการบรรจุงาน

ตารางที่ 3.8 แสดงผลการสังเกตและสัมภาษณ์ด้านการติดตามผลก่อนและหลังใช้ระบบ
 เครือข่ายคอมพิวเตอร์

หัวข้อ	ผลจากการสังเกตและสัมภาษณ์	
	ก่อนใช้	หลังใช้
1. วิธีการติดตามผล	- ส่งไปรษณีย์บัตร - โทรศัพท์สอบถาม	- ส่งไปรษณีย์บัตร - โทรศัพท์สอบถาม
2. ระยะเวลาการติดตามผล	ไม่แน่นอน	ไม่แน่นอน
3. จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ติดตามผล/ เจ้าหน้าที่ทั้งหมด	1/4	1/4

ที่มา : สำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 วิทยาดิจิทัล, กันยายน 2541

5. ด้านการรายงานผล

ตารางที่ 3.9 แสดงผลการสังเกตและสัมภาษณ์ด้านการรายงานผลก่อนและหลังใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

หัวข้อ	ผลจากการสังเกตและสัมภาษณ์	
	ก่อนใช้	หลังใช้
1. วิธีการรายงานผล	ลงในแบบรายงานแล้วบันทึกและพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์	ลงในแบบรายงานแล้วบันทึกและพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์
2. ระยะเวลาการรายงานผล	1 ครั้ง/เดือน	1 ครั้ง/เดือน
3. จำนวนเจ้าหน้าที่ที่รายงานผล/เจ้าหน้าที่ทั้งหมด	1/4	1/4

ที่มา : สำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 วิจารณ์รังสิต, กันยายน 2541

3.2 ปัญหาและอุปสรรค

จากการศึกษาพบปัญหาและอุปสรรคดังนี้

3.2.1 ในส่วนของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่นำมาใช้กับการบริการจัดหางาน

- 1) ช่วงที่มีการนำระบบมาใช้งาน พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับระบบสัญญาณคู่สาย
- 2) ในบางครั้งถ้าเกิดกรณีไฟฟ้าตก จะทำให้ระบบทำงานไม่เต็มที่
- 3) การสอบถามข้อมูลข้ามเขต (กับศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงานภาค) ยังทำได้ไม่สมบูรณ์ ทำให้ผู้สมัครงานที่ต้องการทำงานในจังหวัดอื่นๆ ไม่สามารถได้งานในจังหวัดที่ต้องการ หรือไม่ทราบข้อมูลตำแหน่งงานว่าง หรือหากทราบข้อมูลก็ต้องใช้เวลานาน

3.2.2 ในส่วนของขั้นตอนการให้บริการจัดหางาน

- 1) เจ้าหน้าที่ ณ สำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 ภูมิภาคีรังสิต บันทึกข้อมูลการรับสมัครงาน และตำแหน่งงานว่างไม่ทันกับปริมาณผู้มาใช้บริการ
  - 2) เจ้าหน้าที่ต้องเสียเวลาในการค้นหารหัสต่าง ๆ โดยเฉพาะรหัสอาชีพ รหัสอุตสาหกรรม รหัสวุฒิการศึกษา รวมทั้งเสียเวลาในการตัดสินใจเลือกรหัสที่เหมาะสม ให้ตรงกับข้อมูลของผู้สมัครงาน และนายจ้างกรอกไว้
  - 3) การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลตำแหน่งงานว่างดำเนินการได้ไม่ทันสมัย (Update) และทันเหตุการณ์ กับความต้องการของผู้หางาน
  - 4) การบรรจุงาน (Matching) ซึ่งต้องกระทำที่ฐานข้อมูลในส่วนกลาง ใช้เวลานานไม่ทันกับความต้องการใช้งานสำหรับการจัดหางานที่สำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 ภูมิภาคีรังสิต
  - 5) ทำการบรรจุงาน (Matching) ไม่ได้ เนื่องจากข้อมูลไม่ครบหรือไม่พบข้อมูลที่ต้องการ
  - 6) ผู้สมัครงาน และนายจ้างส่วนใหญ่ไม่ส่งผลการบรรจุงานกลับมายังสำนักจัดหางานฯ ทำให้ต้องเสียเวลาในการใช้โทรศัพท์สอบถาม
  - 7) การสรุป เพื่อการรายงานผลต้องเสียเวลารอคอย และตัดสินใจยาก เนื่องจากติดตามข้อมูลได้ยากและใช้เวลานาน โดยเฉพาะข้อมูลการได้งานหรือไม่ได้งานทำของผู้สมัคร หรือการว่างงาน หรือไม่ว่างงานของตำแหน่งงานของนายจ้าง
-

บทที่ 4

บทวิเคราะห์

จากการนำผลการศึกษาของบทที่ 3 และแนวคิด ข้อเท็จจริงของบทที่ 2 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกันตามกรอบแนวคิดมาพิจารณาแล้ววิเคราะห์พร้อมทั้งอภิปรายผล มีรายละเอียดแบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

4.1 ส่วนของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

ตารางที่ 4.1 แสดงการดำเนินการทางด้านส่วนของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในหัวข้อต่าง ๆ ของกรมการจัดหางาน

หัวข้อ	การดำเนินการของกรมการจัดหางาน	
	เป็นไปตามแผนที่กำหนด	ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด
ด้านวัสดุอุปกรณ์		
1.1 จำนวนของวัสดุอุปกรณ์ทุกชนิด	/	-
1.2 การนำไปใช้งาน		
- เครื่องซูเปอร์มินิคอมพิวเตอร์	/	
- เครื่องมินิคอมพิวเตอร์ (เครื่องแม่ข่าย)	/	
- เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ (เครื่องลูกข่าย)		/
- อุปกรณ์สื่อสารสำหรับการเชื่อมต่อ	/	
ด้านประสิทธิภาพการทำงานของส่วนโปรแกรม	/	
ด้านการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน		
- ส่วนกลางกับสำนักงานจัดหางาน (กรุงเทพฯ)	/	
- ส่วนกลางกับศูนย์ตลาดแรงงานภูมิภาค		/
ด้านการฝึกอบรม		/

ที่มา : สรุปจากตารางที่ 3.1 ถึง 3.4

จากตารางจะเห็นว่าองค์ประกอบในส่วนของบริษัทซื้อขายคอมพิวเตอร์เกือบทั้งหมด กรมการจัดหางานสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ได้อย่างสมบูรณ์ ยกเว้นในหัวข้อการนำเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ไปใช้งาน การเชื่อมโยงข้อมูล (On-line) ระหว่างส่วนกลางกับศูนย์ตลาดแรงงานภูมิภาค และการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตามโครงการเท่านั้นที่ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งใน 3 หัวข้อดังกล่าวนี้เป็นต้นเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดเป็นปัญหาอุปสรรคกับการดำเนินงานจัดหางานตามมา

4.2 ส่วนของขั้นตอนการให้บริการจัดหางาน

ตารางที่ 4.2 แสดงถึงความเปลี่ยนแปลงหลังจากนำระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เข้ามา

ใช้งานในส่วนของขั้นตอนการให้บริการจัดหางาน

หัวข้อที่ควรพิจารณา	ความเปลี่ยนแปลงหลังจากมีการใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในขั้นตอนต่าง ๆ				
	การรับสมัคร	การรับตำแหน่ง	การ Matching	ติดตามผล	การรายงานผล
1. วิธีการทำงาน	เปลี่ยนแปลง (ส่วนของการบันทึกข้อมูล)	เปลี่ยนแปลง (ส่วนของการบันทึกข้อมูล)	เปลี่ยนแปลง	ไม่เปลี่ยนแปลง	ไม่เปลี่ยนแปลง
2. จำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน	ไม่เปลี่ยนแปลง	ไม่เปลี่ยนแปลง	ไม่เปลี่ยนแปลง	ไม่เปลี่ยนแปลง	ไม่เปลี่ยนแปลง
3. ความครบถ้วนของข้อมูล	ไม่เปลี่ยนแปลง	ไม่เปลี่ยนแปลง	-	-	-
4. จำนวนผู้ใช้บริการ	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	-	-	-
5. ระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการ	เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น	ไม่เปลี่ยนแปลง	ไม่เปลี่ยนแปลง	ไม่เปลี่ยนแปลง
6. การ Update ข้อมูลเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	-	ไม่เปลี่ยนแปลง	-	-	-

ที่มา : สรุปจากตารางที่ 3.5 ถึง 3.9

จากตาราง 4.2 จะเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงและไม่เปลี่ยนแปลงของการนำระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาใช้ในขั้นตอนการให้บริการจัดหางาน ซึ่งจะส่งผลกับการทำงานอย่างไรบ้างนั้น จึงต้องพิจารณาและอภิปรายผลเป็นแต่ละประเด็นไปดังนี้

1. วิธีการทำงาน มีการเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนการรับสมัคร การรับตำแหน่ง และการบรรจุงาน (Matching) คือการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ช่วยงาน ซึ่งแต่เดิมไม่มี

2. จำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ยังคงใช้คนจำนวนเท่าเดิม คือ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มผู้บริหารกับกลุ่มผู้ปฏิบัติ โดยที่กลุ่มผู้ปฏิบัติทำหน้าที่ในทุกขั้นตอน มีการสลับช่วยกันบ้างแต่ส่วนใหญ่จะรับหน้าที่แน่นอน ส่วนการบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์จะเป็นเจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง สำหรับผู้บริหารจะเป็นผู้คอยแนะนำ ควบคุม ผ่านความเห็นชอบในการดำเนินการแต่ละขั้นตอน มิได้ลงมือปฏิบัติด้วย

3. ความครบถ้วนของข้อมูล ปรากฏว่า แม้จะมีการนำระบบเครือข่ายฯ มาใช้งานแล้ว ข้อมูลในใบสมัครและใบแจ้งตำแหน่งงานว่างก็ยังคงกรอกได้ไม่ครบทุกหัวข้อที่กำหนดไว้

4. จำนวนผู้มาใช้บริการ พบว่า มีจำนวนเพิ่มขึ้น คงเนื่องจากภาวะการณ์ขณะนี้มีคนงานถูกเลิกจ้างเป็นจำนวนมาก เนื่องจากสถานประกอบการปิดกิจการหลายแห่ง จึงทำให้มีผู้หางานทำมากขึ้น ประกอบกับมีการประชาสัมพันธ์งานมากขึ้นด้วย จึงทำให้ผู้มาใช้บริการเพิ่มขึ้นนั่นเอง

5. ระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการปรากฏว่าเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งเกิดจากทั้งขั้นตอนการรับสมัคร และขั้นตอนการรับตำแหน่งต้องเสียเวลาทำงาน 2 ช่วง คือ ช่วงกรอกใบสมัคร/ใบแจ้งตำแหน่ง และช่วงที่ต้องนำมาบันทึกลงเครื่องคอมพิวเตอร์อีกครั้ง ส่วนขั้นตอนการบรรจุงาน (Matching) แม้ว่าจะมีคอมพิวเตอร์เข้าช่วยก็ยังคงใช้เวลาต่อคนเท่าเดิม แม้กระทั่งขั้นตอนการติดตามผลการบรรจุก็ต้องเสียเวลาติดตามเนื่องจากผู้ใช้บริการไม่ตอบกลับ

6. การปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย (Update) เพื่อใช้ในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะในขั้นตอนการรับตำแหน่งงานว่าง เพราะเมื่อได้ข้อมูลแล้วต้องมีการตีพิมพ์ประกาศตำแหน่งงานว่างเผยแพร่ให้กับประชาชนได้ติดตามดู แต่ผลปรากฏว่าถึงแม้จะมี

การนำระบบเครือข่ายฯ มาใช้แล้วก็ตาม ข้อมูลตำแหน่งงานว่างก็ยังคงไม่ทันสมัย ทันเหตุการณ์เช่นเดิม เนื่องจากบันทึกข้อมูลไม่ทัน

จากทุกประเด็นข้างต้นทำให้พบว่าการนำระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาใช้ดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของการให้บริการจัดหางานยังไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้มาใช้บริการอย่างแท้จริง อีกทั้งประเด็นต่างๆ เหล่านี้ยังเป็นสาเหตุใหญ่อีกส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคดังที่ได้กล่าวถึงไว้ในบทที่ 3

4.3 ส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และขั้นตอนการให้บริการจัดหางานกับปัญหาอุปสรรค

จากข้อ 4.1 จะพบว่าข้อหวัข้อซึ่งไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ 3 ข้อ ข้อ เช่นเดียวกับข้อ 4.2 ก็เช่นกันพบว่ามีประเด็นหลายประเด็นที่ทำให้การนำระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาใช้งานไม่ได้ผลตามแนวคิดในบทที่ 2 และประกอบกับจากการศึกษาก็ยังได้พบว่ามีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นกับการดำเนินงานด้วย ดังนั้นจึงควรได้พิจารณาถึงความสัมพันธ์ดังกล่าวตามตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลการศึกษา (ส่วนของระบบฯและส่วนขั้นตอนการให้บริการฯ) กับปัญหาอุปสรรค

		หัวข้อประเด็นที่ควรนำมาพิจารณา						
		ส่วนของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์				ส่วนของขั้นตอนการให้บริการจัดหางาน		
รายการ	การใช้เครื่องดูถ่าย	On-line ส่วนกลาง กับศูนย์กลางฯ	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ได้ รับการฝึกอบรมตาม โครงการ	การรับสมัครงาน	การรับตำแหน่งงาน	การ Matching	ติดตามผลการ บรรจุ	การรายงานผล
การบริการจัดหางานภายใน ประเทศโดยใช้ระบบเครือข่าย คอมพิวเตอร์ ณ สำนักจัด หางาน กรุงเทพฯ วิทยาดิจิทัล	1 เครื่อง จาก 3 เครื่อง	ไม่ได้	ไม่มี	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้จำนวนเจ้าหน้าที่ 2 ใน 4 - ข้อมูลที่กรอกในใบ สมัครไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ - จำนวนผู้ใช้บริการ เพิ่มขึ้น (30-40 คน/วัน) - ใช้เวลาบริการมาก (30-35นาที/คน) 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้จำนวนเจ้าหน้าที่ 2 ใน 4 - ข้อมูลที่กรอกในใบ สมัครไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ - จำนวนผู้ใช้บริการ เพิ่มขึ้น (10-15 ราย/วัน) - ใช้เวลาบริการมาก (25-30 นาที/ราย) - ข้อมูลที่ใช้เผยแพร่ยังไม่ Update 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้จำนวน เจ้าหน้าที่ 2 ใน 4 - ใช้เวลาดำเนิน การเท่าเดิม คือ 10-15 นาที/คน 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้เจ้าหน้าที่ 1 ใน 4 - ระยะเวลา ติดตามไม่ แน่นนอน 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้เจ้าหน้าที่ 1 ใน 4 - ระยะเวลา รายงาน 1 ครั้ง ต่อเดือน
ปัญหาอุปสรรค	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบสัญญาณดูถ่ายทำให้การ Matching ช้า - เกิดไฟตกบ่อย ระบบทำงานไม่เต็มที่ - ผู้สมัครงานที่ต้องการทำงานในต่างจังหวัดได้รับการบรรจุช้า หรือไม่ได้รับการบรรจุ 			<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลจากใบสมัครและใบแจ้งตำแหน่งลงคอมพิวเตอร์ไม่ทัน - ก่อนบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่จะต้องเสียเวลาค้นหารหัสต่าง ๆ - ผู้ทำงานทำไม่สามารถดูข้อมูลที่ Update ได้ตามความต้องการ - การ Matching ช้า ต้องเสียเวลารอคอยนานไม่สะดวก รวดเร็ว - ทำการ Matching ไม่ได้ - เจ้าหน้าที่ต้องเสียเวลาติดตามผลการบรรจุงานจากผู้สมัครและนายจ้าง - การรายงานผลข้อมูลคลาดเคลื่อน ไม่ค่อยตรงกับสภาพความเป็นจริง 				

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นถึงว่าเมื่อมีการนำระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาใช้กับบริการจัดหางานภายในประเทศ ซึ่งในที่นี้ศึกษาเฉพาะกรณีที่สำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 นั้น ทั้งส่วนของตัวระบบเองและส่วนของขั้นตอนการให้บริการจัดหางาน ส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน และส่งผลกระทบต่อการทำงานของระบบ ซึ่งการส่งผลกระทบโยงียดังกล่าวจะเห็นได้จากเกิดปัญหาอุปสรรคในทั้ง 2 ส่วน เมื่อนำมาวิเคราะห์กับระบบจัดหางานในประเทศที่แบ่งออกเป็น 8 ระบบย่อยแล้ว สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

1. ระบบคนหางาน จากการบันทึกข้อมูลไม่ทันและแต่ละครั้งที่บันทึกต้องเสียเวลาดค้นหา ตัดสินใจ เกี่ยวกับการลงทะเบียน รหัสอุตสาหกรรม และวุฒิการศึกษานั้น ทำให้ต้องใช้เวลาราว 30-35 นาทีต่อคน หากพิจารณาใน 1 ชั่วโมงก็จะสามารถให้บริการได้เพียง 2 คนเท่านั้น ดังนั้น ใน 1 วัน เจ้าหน้าที่ทำงาน 7 ชั่วโมง ก็แสดงว่าเจ้าหน้าที่ 1 คนสามารถทำการรับสมัครคนหางานได้ 14 คน แต่จากผลการศึกษา 1 วัน มีผู้มาใช้บริการการรับสมัครงานถึง 30-40 คน นั่นก็หมายความว่าบริการจัดหางานให้ครบขั้นตอนการรับสมัครงานอย่างสมบูรณ์ ยังไม่ทันกับความต้องการของผู้มาใช้บริการ ดังนั้นคนที่เหลืออีกประมาณ 16-26 คนต่อวัน จึงมิได้เข้าสู่ระบบการจัดหางานโดยใช้ระบบเครือข่ายฯ อย่างเต็มรูปแบบ นอกจากนี้ยังพบอีกว่าข้อมูลของผู้สมัครลงไว้ไม่ครบถ้วน ทำให้ข้อมูลที่อยู่ในระบบเครือข่ายฯ ไม่สมบูรณ์ ส่งผลถึงการบรรจุงาน (Matching) การติดตามผล การวิเคราะห์ และการรายงานผลอีกด้วย โดยสรุปแล้วจึงอาจกล่าวได้ว่าการนำระบบเครือข่ายฯ มาใช้ยังไม่ช่วยทำให้งานในระบบคนหางานเกิดประสิทธิภาพเป็นที่น่าพอใจ

2. ระบบสถานประกอบการ ก็เช่นเดียวกับระบบคนหางาน คือบันทึกข้อมูลไม่ทันรวมทั้งยังต้องเสียเวลากับการลงทะเบียน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวต้องใช้เวลาบริการถึง 25-30 นาที/ราย ดังนั้น ใน 1 ชั่วโมงจึงบริการได้ประมาณ 2 ราย และใน 1 วันก็จะสามารถบริการนายจ้างได้ประมาณ 14 ราย ตัวเลขนี้ถึงแม้ว่าจะใกล้เคียงกับจำนวนผู้มาใช้บริการ (10-15 ราย/วัน) แต่เจ้าหน้าที่ก็ยังมีปัญหาเรื่องบันทึกข้อมูลไม่ทัน แสดงว่าข้อมูลตำแหน่งงานว่างจากนายจ้างยังไม่เข้าสู่ระบบเครือข่ายฯ อย่างสมบูรณ์ ดังนั้น ข้อมูลของสถานประกอบการจึงมีไม่มากนักกับความต้องการของแรงงานในตลาด และถึงแม้ว่ามีข้อมูลก็ปรากฏว่าข้อมูลถูกกรอกไว้อย่างไม่ครบถ้วนตามที่กำหนด ส่งผลต่อเนื่องถึงการบรรจุงาน การติดตามผล การวิเคราะห์

และการรายงานผล หรือถ้ากล่าวโดยสรุประบบสถานประกอบการก็ยังดำเนินการได้อย่างไม่เกิดประสิทธิภาพเช่นกัน

3. ระบบตำแหน่งงาน เป็นระบบการประมวลผลการจับคู่ระหว่างตำแหน่งงานที่ผู้หางานสมัครไว้กับข้อมูลตำแหน่งงานที่สถานประกอบการต้องการ ซึ่งก็คือระบบการบรรจุนาน (Matching) แต่เนื่องจากระบบคนหางานในข้อ 1 และระบบสถานประกอบการในข้อ 2 ยังขาดความสมบูรณ์ ทำให้การบรรจุนานโดยระบบเครือข่ายฯ ไม่ค่อยได้ผลเท่าที่ควร ประกอบกับการใช้ระบบสัญญาณคู่สายทำให้ต้องรอการบรรจุนานาน เนื่องจากสำนักจัดหางานเขตอื่นต้องทำการบรรจุนานด้วยเช่นกัน และหากว่าช่วงใดเกิดไฟตลกก็จะทำให้กระทบกระเทือนทั้งระบบ นอกจากนี้หากผู้สมัครงานต้องการทำงานในต่างจังหวัด การบรรจุโดยใช้ระบบเครือข่ายฯ ก็ยังช่วยจัดการให้ไม่ได้ เพราะระบบยังไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูล (On-Line) ระหว่างส่วนกลางกับศูนย์ตลาดแรงงานภูมิภาคได้ ดังนั้น ในสภาพการทำงานจริงของสำนักจัดหางานกรุงเทพฯ 1 จึงยังคงต้องใช้วิธี Manual ช่วยสำหรับการบรรจุนาน คือการโทรศัพท์สอบถามแล้วเลือกตำแหน่งที่เหมาะสมให้คนที่เคยกระทำก่อนมีการนำระบบเครือข่ายฯ มาใช้งาน นอกจากนี้ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้ระบบเครือข่ายฯ กับงานจัดหางานไม่ประสบผลสำเร็จก็คือ การต้องเสียเวลาติดตามผลการบรรจุทั้งจากผู้สมัครและนายจ้าง ทำให้การทำงานของระบบเครือข่ายฯ ไม่สะดวก รวดเร็ว ส่งผลให้ข้อมูลไม่ทันเหตุการณ์ต่อการรายงานผล การวิเคราะห์ และการวางแผนด้านแรงงาน หากลองคำนวณ การบรรจุนาน ใช้เวลา 10-15 นาที/คน ใน 1 วัน จึงสามารถทำได้ประมาณ 28 คน หากรวมเวลาในข้อ 1 หรือข้อ 2 ด้วย ถ้ามีผู้สมัคร 1 คน มาใช้บริการกับสำนักจัดหางาน จนกระทั่งได้ทราบว่าตัวเองจะได้รับการบรรจุนานที่ไหนนั้นต้องใช้เวลาราว 40-50 นาที/คน ซึ่งใน 1 วัน ก็สามารถช่วยคนหางานทำได้ประมาณ 8-10 คน ต่อสำนักจัดหางานพื้นที่หนึ่ง ๆ เท่านั้น ในกรุงเทพฯ มีสำนักจัดหางานพื้นที่อยู่ทั้งหมด 9 พื้นที่ ความสามารถในการจัดหางานโดยประมาณ 100 คนต่อวัน นับว่ายังไม่เป็นการเพียงพอกับภาวะการณ์ปัจจุบัน สรุปว่าการนำระบบเครือข่ายฯ มาใช้ก็ยังไม่สามารถทำให้ระบบตำแหน่งงานประสบผลสำเร็จ

4. ระบบสำนักจัดหางานเอกชน ในระบบนี้จากการสังเกตและสัมภาษณ์ ยังไม่ได้มีการกล่าวถึงหรือดำเนินการ แต่หากพิจารณา 3 ข้อที่ผ่านมาจะเห็นว่าปัญหาอุปสรรคอยู่

มากโดยเฉพาะเรื่องการบริหารจัดการข้อมูลไม่ทัน ในระบบนี้ก็ต้องการรวบรวมและประมวลผลเกี่ยวกับบริษัทจัดหางาน หากสภาพการดำเนินงานยังเป็นอยู่เช่นนี้ เชื่อว่าระบบสำนักจัดหางานเอกชนก็คงเป็นระบบที่อยู่ในสภาพตายต่อไป และจะส่งผลกับการวางแผน การวิเคราะห์ เรื่องที่เกี่ยวกับแรงงานทั้งหมดด้วยในที่สุด

5. ระบบตลาดแรงงานในประเทศ จากการศึกษาคำเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างส่วนกลางกับศูนย์ตลาดแรงงานภูมิภาคยังทำไม่ได้ ทำให้สำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 ไม่สามารถให้บริการกับผู้สมัครงาน และนายจ้างได้ตามความต้องการผ่านทางระบบเครือข่ายฯ อีกทั้งหากมีการจัดตลาดนัดแรงงาน ณ สำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 ก็ยังไม่สามารถเชื่อมโยงและขอทราบข้อมูลหรือใช้ข้อมูลข้ามเขตได้ ระบบนี้จึงยังไม่เกิดผลในทางปฏิบัติ

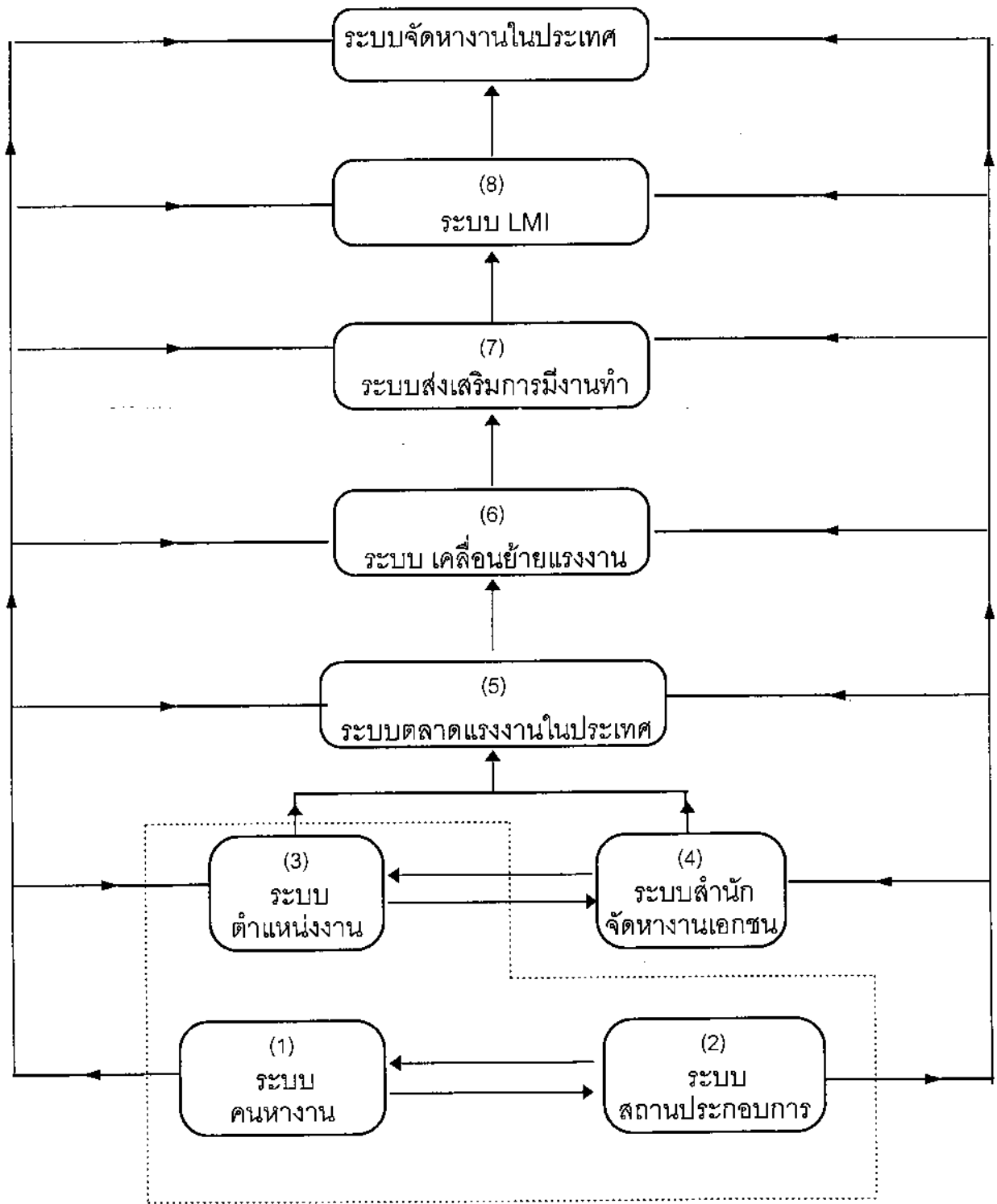
6. ระบบเคลื่อนย้ายแรงงาน ซึ่งจะต้องทราบข้อมูลจากภูมิภาคหนึ่งไปยังอีกภูมิภาคหนึ่ง รวมทั้งข้อมูลตลาดแรงงานต่างประเทศด้วย แต่จากการศึกษาพบว่าสำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 คงก้าวไปถึงจุดนี้ไม่ได้ในขณะนี้ เนื่องจากสำนักจัดหางานกรุงเทพ 1 ยังไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับส่วนกลางได้

7. ระบบส่งเสริมการมีงานทำ เป็นระบบที่รวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตำแหน่งงานว่างในปัจจุบัน ปรากฏว่า ในส่วนกรุงเทพฯ ต้องได้ข้อมูลจากระบบสถานประกอบการที่ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นข้อมูลที่ทันเหตุการณ์ตลอดเวลาด้วย แต่จากการศึกษาระบบสถานประกอบการยังมีปัญหาอยู่มาก จึงคาดว่าระบบนี้จะยังใช้งานไม่ได้อย่างที่วางแผนไว้ นอกจากนี้ในระบบนี้ต้องมีข้อมูลแนวโน้มวิชาชีพของตลาดแรงงานในอนาคตทั้งในประเทศและต่างประเทศอีกด้วย ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้ยังไม่ได้มีการดำเนินการอย่างเป็นทางการ

8. ระบบ LMI เป็นระบบรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแรงงาน เช่น ตลาดแรงงาน ความต้องการแรงงาน อัตราค่าจ้าง ฯลฯ สำหรับใช้เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างเป็นเครือข่ายระหว่างกันของกลุ่มประเทศสมาชิก ILO ซึ่งจะทำให้ทราบทิศทางเกี่ยวกับแรงงานในภูมิภาคเอเชียและทั่วโลก ซึ่งในระบบ LMI นี้ กรมการจัดหางานก็มีโครงการที่จะพัฒนาให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังคงติดขัดตรงที่ระบบเครือข่ายฯ ในส่วนย่อย ๆ ยังคงมีปัญหาอยู่มาก การพัฒนาจึงทำได้ค่อนข้างช้า

การส่งผลกระทบต่อทั้ง 8 ระบบดังกล่าวข้างต้นเป็นเพียงสะท้อนมาจากกรณีศึกษา ซึ่งเป็นภาพย่อย แต่แล้วในที่สุดก็จะส่งผลต่อเนื่องไปถึงภาพใหญ่ของระบบจัดหางานในประเทศไทยทั้งหมด เนื่องจากเชื่อมโยงกันอยู่ตามแผนภูมิที่ 4.1

แผนภูมิที่ 4.1 แสดงความเชื่อมโยงของระบบจัดหางานในประเทศไทยกับผลกระทบจากการศึกษาวิเคราะห์

จากแผนภูมิ 4.1 จะเห็นว่าส่วนหนึ่งของขอบเขตในกรอบเส้นประ ซึ่งประกอบด้วยระบบที่ 1 ระบบที่ 2 และระบบที่ 3 กรมการจัดหางานนำระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาใช้บริหารงานปรากฏว่าผลการดำเนินงานยังไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ จึงทำให้ไม่สามารถขยายบริการ อำนวยความสะดวกตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว มีคุณภาพ อีกทั้งยังส่งผลให้ระบบอีก 5 ระบบที่เหลือไม่สามารถพัฒนาต่อเนื่องไปได้อีกด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้ระบบงานจัดหางานในประเทศทั้งหมดจึงอาจกล่าวได้ว่ายังไม่บรรลุผลเป็นที่น่าพอใจตามเป้าหมายของการบริหารงานอย่างแท้จริง

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การศึกษาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่นำมาใช้ในการบริหารงานด้านการจัดหางานภายในประเทศ ณ สำนักจัดหางานกรุงเทพฯ 1 ภูมิภาคีรังสิต ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์อีกรูปแบบหนึ่งครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิเคราะห์ การนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้กับงานด้านการจัดหางานในประเทศ แล้วเสนอเป็นกรอบแนวคิดการบริหารงานด้านการจัดหางานให้เกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้น สำหรับใช้เป็นข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำระบบคอมพิวเตอร์ไปใช้บริหารงานต่อไป

การวิเคราะห์ผลการศึกษาที่ผ่านมาในบทที่ 4 เป็นเพียงกรณีศึกษาตัวอย่างหนึ่งที่สามารถสะท้อนให้เห็นภาพการดำเนินงานที่เป็นจริง ซึ่งพบว่า การนำระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาใช้ประสบปัญหามาจาก 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนของระบบเองกับส่วนของขั้นตอนการทำงาน โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

- 1) การนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้งานไม่ครบทั้งหมด คือ เครื่องที่นำมาใช้งานคิดเป็น 1/3 ของเครื่องทั้งหมดเท่านั้น เครื่องที่ไม่ถูกนำมาใช้ถือได้ว่าเป็นการลงทุนสูญเปล่า ทั้งยังต้องดูแลรักษา และหากไม่ถูกใช้งานนานๆ เครื่องคอมพิวเตอร์นั้นก็เสื่อมสภาพใช้งานไม่ได้อีกด้วย นอกจากนี้ยังทำให้เราต้องสูญเสียข้อมูลผู้สมัครงาน ตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงานไปอีกเป็นจำนวนมากจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีศักยภาพเต็มที่

- 2) การใช้ระบบสัญญาณคู่สายในการบรรจุงาน (Matching) ระหว่างส่วนกลางกับสำนักจัดหางานเขตพื้นที่ เสียเวลามาก เพราะต้องแบ่งแชร์กันถึง 9 พื้นที่ โดยต้องรอให้สัญญาณโทรศัพท์ว่างก่อนจึงจะดำเนินการได้ ปริมาณคนที่ได้รับการบรรจุจึงไม่สามารถตอบสนองได้กับปริมาณผู้หางานทำ และสถานประกอบการที่ต้องการคนทำงาน

3) การเชื่อมโยงข้อมูล (On-Line) ยังไม่ได้ดำเนินการระหว่างส่วนกลางกับภูมิภาค ทำให้ขาดข้อมูลสำหรับผู้หางานทำและนายจ้าง ตลอดจนทำให้ภาพการวิเคราะห์วางแผน ติดตามประเมินผล เกี่ยวกับแรงงานไม่สมบูรณ์ ผิดพลาด

4) เกิดไฟตกทำให้ระบบทำงานได้ไม่เต็มที่ ซึ่งเป็นการเสียเวลาและไม่ได้ข้อมูลผู้สมัครงาน ตำแหน่งงานว่าง หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่ควรจะมีบันทึกได้ในอีกปริมาณหนึ่งอันจะเกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้

5) การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังมีจุดอ่อน ทำได้ไม่ครอบคลุม เพราะปรากฏว่า มีเจ้าหน้าที่ที่ยังไม่ได้รับการฝึกอบรมตามโครงการปฏิบัติงานในสำนักจัดหางาน ซึ่งเกิดจากมีการสับเปลี่ยนโอนย้ายตำแหน่ง ดังนั้นการทำงาน เป้าหมายของงาน จึงได้ต่ำกว่าศักยภาพที่ควรจะเป็นตามการวางแผนไว้

6) อัตรากำลังในงานที่รับผิดชอบ ปฏิบัติงานจริง (ตามลักษณะงาน) ไม่ครบตามที่มีอยู่ในกรอบ คือปฏิบัติงานตามเนื้องานเพียงจำนวน 50 % ของจำนวนทั้งหมด และเป็นการปฏิบัติงานหลายอย่างในช่วงเวลาเดียวกัน ดังนั้นเป้าหมายของงานที่ควรจะได้รับจึงต่ำกว่าที่คาดหมายไว้ตามโครงการ

7) การกรอกข้อมูลในใบสมัคร และใบแจ้งตำแหน่งงานว่าง ยังได้ข้อมูลตกหล่นไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะข้อมูล 15 หัวข้อที่ต้องนำมาใช้ในการบรรจุงาน ทำให้เมื่อนำมาบันทึกลงคอมพิวเตอร์ได้ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ด้วย การดำเนินงานในขั้นตอนหรือระบบต่อไปจึงมีอุปสรรค พัฒนาต่อไปไม่ได้

8) การบริการยังทำได้ไม่ทั่วถึง และสะดวก รวดเร็ว ทันต่อความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะการณ์ปัจจุบันที่มีผู้ได้รับความเดือดร้อนจากการถูกเลิกจ้างเป็นจำนวนมากและต้องการใช้บริการจัดหางานเพิ่มขึ้น สำนักจัดหางานยังไม่สามารถตอบสนองได้อย่างเต็มที่

9) ข้อมูลตำแหน่งงานว่างที่ต้องเผยแพร่ให้ผู้หางานทำได้รับทราบ ยังขาดความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ทำให้ผู้หางานทำหาตำแหน่งงานที่เหมาะสมกับตนเองไม่ได้ ทันทีหรือไม่ทราบทิศทางของงานในช่วงเวลานั้น ๆ

10) ต้องเสียเวลาในการติดตามผลการบรรจงานจากผู้สมัคร และนายจ้าง ทำให้การทำงานในส่วนอื่นๆ ที่สำคัญถูกละเลยหรือบกพร่องไป รวมทั้งเสียเวลาในการค้นหาหลักสูตร วัสดุ อุปกรณ์ หรือการพิจารณาข้อมูลจากใบสมัคร ใบแจ้งตำแหน่งงานว่างก่อนนำมาบันทึกลงคอมพิวเตอร์ ทำให้การบันทึกข้อมูลช้าได้ข้อมูลไม่ทันเหตุการณ์

จากการสรุปผล 10 หัวข้อข้างต้น เมื่อพิจารณาจะพบว่าหากใช้กรอบของหลักการบริหารงาน 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ และด้านวิธีการทำงาน โดยการจัดการปรับปรุงแก้ไขอย่างเหมาะสม ถูกต้องและจริงจังแล้ว เชื่อว่าการนำระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานจัดหางานภายในประเทศทั้งระบบย่อย และระบบรวม จะลดปัญหาอุปสรรคลงได้ แล้วในที่สุดก็จะสามารถพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล อันนวยความสะดวกสนองต่อความต้องการของประชาชนแท้จริง

5.2 ข้อเสนอแนะ

เมื่อใดก็ตามที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ต้องระลึกเสมอว่าเทคโนโลยีนั้นจะทำให้เกิดผลสูงสุดกับงานได้ ก็ต่อเมื่อผู้ใช้เข้าใจถึงคุณลักษณะความเป็นเทคโนโลยีนั้นอย่างแท้จริงแล้วบริหารจัดการใช้เทคโนโลยีนั้นให้เหมาะสม ซึ่งก็เช่นเดียวกับการที่กรมการจัดหางานนำระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้กับงานจัดหางานภายในประเทศ ระบบนี้ใช้คอมพิวเตอร์เป็นหลัก ดังนั้นการดำเนินการใช้คอมพิวเตอร์คงต้องถูกปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับระบบใหม่ คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่คนสร้างขึ้น แม้ว่าปัจจุบันจะมีศักยภาพสูงมาก แต่คอมพิวเตอร์ก็มีใช้คน และมีใช้เป็นแก็วสารพัดนึก การบริหารจัดการจึงต้องเป็น

การปรับประยุกต์ที่เป็นลักษณะรู้เขา (รู้จักคอมพิวเตอร์) รู้เรา (รู้จักตัวเองคือผู้ใช้) ดังนั้น ข้อเสนอแนะจึงแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ ข้อเสนอแนะเชิงรับและเชิงรุก

5.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงรับ

เป็นการพิจารณาตามรูปแบบการปฏิบัติงานที่ดำเนินการกันอยู่ในปัจจุบัน และคาดว่าข้อเสนอแนะจะช่วยปรับปรุง แก้ไขให้ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นลดลงได้ดังนี้

1. ด้านบุคลากร

1) เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องมีพื้นฐานความรู้ ทักษะ และความชำนาญ ทางการใช้งานด้านคอมพิวเตอร์ตามโครงการอย่างดี กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติควร เน้นการมีทักษะและความชำนาญ เจ้าหน้าที่ระดับบริหารต้องเข้าใจโครงการ มีพื้นฐาน ความรู้ เน้นเพื่อการจัดการ แก้ไข และแนะนำได้เมื่อเกิดปัญหาอุปสรรค ดังนั้น เจ้าหน้าที่ ทุกคนในงานต้องได้รับการฝึกอบรมจริงจังครบทุกคน การฝึกอบรมต้องทำเป็นประจำ ทั้งย้ำ ความรู้ และเพิ่มเติมพัฒนาความรู้ จะเป็นการฝึกนอกหรือในเวลาราชการก็ได้ตามความ เหมาะสม เนื่องจากเมื่อมีการโยกย้ายตำแหน่ง จะได้ไม่ทำให้เจ้าหน้าที่ตกหล่นจากการฝึก อบรม

2) เจ้าหน้าที่ที่อยู่ในงานทุกคนต้องรับผิดชอบการทำงานในขั้นตอน ใดขั้นตอนหนึ่งอย่างชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ไม่มีใครว่าง หรือไม่มีงานทำ หรือไม่ทำงาน เช่น ขั้นตอนการรับสมัคร และขั้นตอนการรับตำแหน่ง ซึ่งต้องให้ผู้ใช้บริการกรอกข้อมูลลงใน ใบสมัคร หรือใบรับตำแหน่งนั้นอาจรวมเป็นขั้นตอนหนึ่งมอบหมายให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ โดยตรง โดยที่ ต้องรับสมัคร/รับตำแหน่งได้อย่างใช้เวลา น้อยที่สุด และได้ข้อมูลครบสมบูรณ์ ส่วนขั้นตอนการบันทึกไม่ว่าจะเป็นการรับสมัครหรือรับตำแหน่งก็รวมเป็นอีกขั้นตอนหนึ่ง ให้ เจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง บันทึกให้ได้อย่างใช้เวลา น้อยที่สุด จำนวนมากที่สุดและข้อมูล ครบสมบูรณ์ เป็นต้น

3) อัตรากำลังที่รับผิดชอบงานประจำไม่ควรต้องเพิ่มควรเน้นที่กลยุทธ์การจัดการคน เนื่องจากเป็นระบบการทำงานโดยใช้เครื่องจักรช่วย แต่หากว่าจำเป็นเฉพาะกรณีควรเพิ่มโดยการจ้างชั่วคราว

2. ด้านวัสดุอุปกรณ์

1) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่นำมาต้องใช้งานให้ครบทุกเครื่อง ใช้ให้มากที่สุดอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้คุ้มค่ากับการลงทุน อีกทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์หากไม่ถูกใช้งานจะเสื่อมสภาพลงด้วย

2) เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดต้องได้รับการตรวจสอบ ดูแลเอาใจใส่เป็นประจำโดยผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่มีรายละเอียดมาก และมีความละเอียดอ่อน หากชิ้นใดชิ้นหนึ่งชำรุดเสียหาย หรือสูญหายไป จะเกิดผลเสียกับงานอย่างมากและแก้ไขยากด้วย

3) วัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ แม้กระทั่งตัวระบบเองมีการเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลง ทันสมัยยิ่งขึ้นตลอดเวลา ต้องมีการสำรวจ ติดตามอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ และระบบให้ดีขึ้น โดยที่การพัฒนาควรเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ คือ เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นมิใช่พัฒนาเพื่อให้มีวัสดุอุปกรณ์ใหม่ๆมากขึ้น แต่ไม่ช่วยแก้ไขปัญหา และที่สำคัญการพัฒนาควรคิดเรื่องผลตอบแทนที่เกิดประโยชน์สูงสุด และคุ้มค่า รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบด้วย เช่น การปรับเปลี่ยนจากการใช้ระบบสัญญาอนุญาต มาเป็นระบบที่ใช้ใบแก้วนำแสง เป็นต้น

4) วัสดุอุปกรณ์ทางคอมพิวเตอร์มักเกี่ยวข้องกับไฟฟ้า ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยของผู้ใช้ หรือความปลอดภัยของข้อมูลด้วย โดยคำนึงถึงวัสดุอุปกรณ์ป้องกันที่เกี่ยวกับความปลอดภัยควบคู่ไปด้วย เช่นถ้าพบว่ามีปัญหาเกิดไฟตกบ่อย ก็ควรมีเครื่องสำรองไฟ เป็นต้น

3. ด้านงบประมาณ

การบริหารด้านงบประมาณต้องมีการจัดสรรงบประมาณกันไว้ หรือเพิ่มงบประมาณในเรื่องต่อไปนี้

1) การดูแลรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์หรือวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากระยะเวลาการใช้งานยาวนานขึ้น วัสดุอุปกรณ์เหล่านี้ก็จะเสื่อมสภาพลง

2) การพัฒนาระบบ (Software) ซึ่งจะพบว่าเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง ทันสมัยขึ้นตลอดเวลา ดังนั้นหากพบว่าจำเป็นต้องปรับปรุงเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพขึ้นก็ควรดำเนินการ

3) การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถโดยการเปิดหลักสูตรฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เช่น เทคนิคการใช้คอมพิวเตอร์บันทึกข้อมูลให้เกิดประสิทธิภาพ ยุทธวิธีการเก็บข้อมูลจากผู้ให้บริการ เป็นต้น นอกจากนี้พัฒนาโดยการฝึกอบรมแล้ว อาจจัดซื้อสื่อต่างๆ ที่ช่วยพัฒนาร่วมด้วย เช่น วีดีโอ CD-ROM เป็นต้น

4) วัสดุอุปกรณ์เพิ่มเติมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย หรือป้องกัน หรือเสริมการทำงานให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น

5) การจ้างบุคลากรเพิ่มเพื่อทำงานเฉพาะกรณี

ทุกครั้งที่มีการใช้งบประมาณเพิ่มขึ้น ด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรมีการติดตามผลการใช้งบประมาณด้วยเสมอ

4. ด้านวิธีการทำงาน

1) การทำงานควรเป็นระบบทีม ที่ให้ความสำคัญกับทุกคน ทุกส่วนของงาน ส่วนใดใครรับผิดชอบก็ต้องทำให้ดีที่สุด ผลที่ดีของแต่ละส่วน รวมเป็นผลที่ดีของ

ทั้งหมด ทุกคนจะมีส่วนร่วมในการคิด ทำ และตัดสินใจทุกเรื่อง ซึ่งระบบลักษณะนี้จะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อผู้นำทีมต้องเข้าใจและปฏิบัติได้ด้วย การจะส่งเสริมให้เกิดระบบทีมนี้ได้ก็อาจใช้วิธีฝึกอบรม จัดสัมมนา ใช้สื่อที่เน้นเรื่องกระบวนการกลุ่ม เป็นต้น นอกจากนี้การทำงานเป็นทีมยังทำให้สามารถทำงานแทนกันได้ ความเสียหายก็จะไม่เกิดขึ้นกับงาน

2) จัดลำดับการทำงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน ว่ามีทั้งหมดกี่ขั้นตอน โดยพิจารณาบุคลากรควบคู่ด้วย และแต่ละขั้นตอนทำอะไรบ้าง และวางแผนกำหนดเป้าหมายของแต่ละขั้นตอนให้สะดวก ง่ายที่สุดต่อการปฏิบัติ โดยพยายามกำหนดออกมาให้แน่นอน เช่น การบันทึกข้อมูลควรใช้เวลาประมาณเท่าใด หรือใน 1 วัน ควรบันทึกได้จำนวนเท่าไร เป็นต้น หากไม่ได้ตามเป้าหมายหรือมีปัญหาที่ร่วมกันหาวิธีแก้ไข

3) สำรวจว่าในแต่ละขั้นตอนต้องดำเนินการกับเอกสารหรือใช้อุปกรณ์อะไรบ้าง เมื่อสำรวจได้แล้ว ร่วมกันพิจารณาว่าเอกสาร หรืออุปกรณ์สัมพันธ์กันอย่างไร ทำงานอย่างไร เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการทำงานหรือไม่ ถ้าเป็นก็ร่วมกันปรับแก้ไขให้เหมาะสม เช่น การนำใบสมัครมาบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ ปรากฏว่าเสียเวลามาก พิจารณาแล้วสาเหตุเกิดจากต้องค้นรหัสต่างๆ หรือรายละเอียดของข้อมูลในใบสมัครกับหน้าจอคอมพิวเตอร์ที่ใช้บันทึกไม่ตรงกัน ต้องมองหา เมื่อทราบปัญหาเช่นนี้แล้ว อาจใช้วิธีแก้ไขโดยส่วนที่ต้องค้นหาทำเป็นทีมร่วมกัน โดยกำหนดเวลาแน่นอน (เช่น 1 วัน ทำ 2 รอบ เป็นต้น) หรือการปรับปรุง ปรับเปลี่ยนแบบใบสมัครให้เหมาะสมสอดคล้องกับการบันทึกในหน้าจอคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

4) ในขั้นตอนที่ต้องเกี่ยวข้องกับคน ควรร่วมกันพิจารณาวางแผนจัดการอย่างเหมาะสมไว้เป็นขั้นตอน โดยคำนึงว่าต้องอำนวยความสะดวกให้มากที่สุด ให้ได้รับประโยชน์สูงสุด และเมื่อวางแผนจัดการแล้วยังเกิดปัญหาก็ควรปรับเปลี่ยนวิธีตามสถานการณ์ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าต้องมีแผนหลัก และแผนรองไว้จัดการนั่นเอง เช่น เมื่อมีผู้หางานมาใช้บริการ เริ่มต้นเจ้าหน้าที่ควรชี้แจงอย่างชัดเจนว่า ต้องทำอะไรบ้างในแต่ละขั้นตอน พร้อมกับบอกรายละเอียดว่าถ้าเขาดำเนินการถูกต้องสมบูรณ์ จะได้รับประโยชน์อย่างไร

และถ้าทำได้ก็ให้ทำเป็นตัวอย่างให้ผู้หางานทำคนอื่นได้เห็นด้วยว่า เขาได้รับการบรรจุงานตามต้องการ เป็นต้น การดำเนินการอย่างได้ผลจริงจั่ง จะเป็นการประชาสัมพันธ์การทำงานที่ดีมีคุณภาพให้กว้างขวางออกไป

5.2.2 ข้อเสนอแนะเชิงรุก

เป็นการพิจารณาที่ไม่อิงรูปแบบการปฏิบัติงานที่ทำอยู่ โดยคาดว่าข้อเสนอแนะจะช่วยปรับปรุง แก้ไขให้ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นลดลงได้ ดังนี้

1. ด้านบุคลากร เช่นเดียวกับข้อเสนอแนะเชิงรับ

2. ด้านวัสดุอุปกรณ์ เช่นเดียวกับข้อเสนอแนะเชิงรับ

3. ด้านงบประมาณ เช่นเดียวกับข้อเสนอแนะเชิงรับ และควรต้องเพิ่มงบประมาณในส่วนของการเดินทางติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก หรือการนำอุปกรณ์สื่อสารที่ทันสมัยมาใช้ช่วยดำเนินงานได้ด้วย

4. ด้านวิธีการทำงาน เช่นเดียวกับข้อเสนอแนะเชิงรับ และควรเพิ่มเติมดังนี้

1) ควรปรับบทบาทการทำงานของหน่วยงานจากเดิมที่ทำทุกขั้นตอนเป็นการทำงานเฉพาะบางขั้นตอนที่สำคัญ และได้ผลอย่างแท้จริง เช่น การรับตำแหน่งงานว่างควรประสานข้อมูลโดยใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์กับหน่วยงานภาคเอกชนอย่างได้รับประโยชน์ร่วมกัน หรือการปรับปรุงระบบโปรแกรมให้ผู้หางานทำบันทึกข้อมูล และหาตำแหน่งงานด้วยตนเอง โดยมีโปรแกรมควบคุม เป็นต้น

2) วิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่ จะเปลี่ยนแปลงจากผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้ประสานงาน และผู้ควบคุมที่มีคุณภาพ การปรับเปลี่ยนบทบาทดังกล่าวจำเป็นต้องใช้วาทศิลป์ จิตวิทยา มากขึ้นกับทั้งผู้มาใช้บริการและผู้ให้ข้อมูล (หน่วยงานอื่นๆ) ดังนั้นควรต้องมีการจัดฝึกอบรม จัดสัมมนาถึงวิธีการทำงานในรูปแบบใหม่ให้เกิดประสิทธิภาพด้วย

3) การเสนอแนวคิด มุมมอง และการปฏิบัติงานต้องเป็นลักษณะ ยืดหยุ่นได้ ไม่ยึดติด มีความหลากหลาย สร้างสรรค์ และมีคุณธรรม โดยที่เน้นหลักการ ป้องกันมากกว่าการแก้ไขให้มากที่สุด

บรรณานุกรม

กรมการจัดหางาน. "ขั้นตอนการให้บริการจัดหางานคอมพิวเตอร์ ON-LINE ". กรุงเทพมหานคร : กองบริการจัดหางาน, 2540. (อัดสำเนา).

_____."การบริหารการมีงานทำในประเทศ". กรุงเทพมหานคร, พ.ศ. 2541. (อัดสำเนา).

_____."โครงการวางระบบคอมพิวเตอร์ของกรมการจัดหางานระยะที่ 2". กรุงเทพมหานคร, พ.ศ.2539. (อัดสำเนา).

_____."คู่มือโปรแกรมระบบจัดหางานในประเทศ" กรุงเทพมหานคร, พ.ศ. 2539. (อัดสำเนา).

_____."เอกสารประกอบการบรรยายหัวข้อการจัดการระบบสารสนเทศ". กรุงเทพมหานคร : ศูนย์บริหารคอมพิวเตอร์, 2539 (อัดสำเนา).

ประสิทธิ์ ไชยทองพันธ์. "การดำเนินการจัดหางานของกรมการจัดหางาน". กรุงเทพมหานคร : กรมการจัดหางาน, 2538.

สำนักนายกรัฐมนตรี. "แผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ (พ.ศ. 2540 - พ.ศ. 2544)". พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมาการปฏิรูประบบราชการ.